

bile, est planum & equale. Notandū vltterius in predictis passionibus pe-
 ctoralibus, & si signa plura veniant consideranda, in aliarum superfluita-
 tum conditione. Tota vis est in screatu. Vnde ipso iniquo, non sit spes in
 aliis, etiam bonis, & ipso optimo, aliorum malicia postponitur. Et si lau-
 dabile sit, etiam vrinam videre laudabilem. Cum passio sit extra venas.
 totum videndum primo de crisi, ideo de screatu sermo & nō de aliis super-
 fluis. Talis igitur superfluitas, & si pluribus conditionibus veniat lau-
 danda, in presenti textu a duabus potissimis incipit, scilicet per verbum
 cito. Et per verbū prompte. Et licet verbum (cito) in vna significatione,
 puta pro breuitate temporis mensurante exitum superfluitatis, videatur
 cōcidere cum verbo prompte, in presenti tamē, verbum cito, idem sonat,
 q̄ mox a principio. Quod. 1. apho. in textu paroximos. passionem indi-
 care breuem asseruit Hip. puta si in die. 1. aut. 2. que antecedit secundum
 paroximum videatur. Sic verbū cito, exponitur primo de crisi. Cuius
 tamen verbi explicationem circumstant duo notabilia dubia. Primum q̄
 talis velocitas non erit laudanda, immo satis condemnāda, quandoqui-
 dem Gal. eodem loco. Auctoritate Hip. innuat, res quibus crisis fit ad me-
 liorem dispositionem, non oportet appareant subito hoc est mox a princi-
 pio. Sicut Gal. in expositione verbi subito. Respondendum est, ea quibus
 crisis fit, multiplicia esse, aliqua inditia crisis, et ipsius pars. Aliqua dun-
 taxat signa, alia vero sunt signa coctionis. Dictū igitur Hip. intelligitur
 de signis crisis, quia ipsis apparentibus, crisis succedit, que absq; coctione
 vituperabilis est. coctio autem negatur, mox a principio. Expultrix autē
 nunquam ad actum cōsurgit, nisi preeunte coctione, ex ordine virtutum,
 si opus exactū habeat esse. ergo a principio mox, reputabitur symptomata.
 Signa autem coctionis quocunq; tempore videantur, laudabile est. & nō
 necessario obligāt ad crīsim, quia morbo paulatīne pōt cōsumi. potissime
 q̄ pleuresis, nō seruat materiam ad vnicā creticam expulsionem, & ideo iu-
 dicatio talis est paulatina, & ideo vacuari aliquid mox a principio, non est
 vi symptomatis. Maxime si coctio ipsa, etiā festinanter procedat, vt iam ob
 subtilitatem materie, aut virtutis potentiam, aut q̄ alias humor passus
 esset alterationē, visa sunt signa coctionis mox a principio. prima. 4. cap. de
 temporibus febrū. Quid ergo vetat pleuresi taliter conditionata, mox
 a principio laudabilem expulsionē videre? Secundum dubium est, quali-
 ter illud sputum sit coctū, sic cito expulsū, potissime cū non exprimatur
 conditiones, ex substantia, aut colore, que illud indicent, respōdeo q̄ ex his
 cōditionibus, ipsum esse coctum colligitur. Nam prompte expelli, idem
 est, q̄ absq; difficultate, & breui ictu. Sed id q̄liter possibile erit absq; de-
 bita substantia? nā crassa superfluitas, adq; admodū subtilis resistunt expul-
 sioni. Hic obiter, se intromittūt recentiores quippiam, nescio quanti mo-
 menti,

menti, responsuri huic cot. de difficili expulsionem subtilissimarum materiarum. Cum apud ipsos, omnis humor subtilis, sit aptus expulsionem. Et distat apud eos, humorem esse coctum, & expulsionem aptum. Dicunt enim esse subtile humorem, promptissimum expulsionem, minime autem coctum. Excipiunt autem a regula sua, nisi insarcitus sit humor in membro. Vti in presenti, qui tante superbie sunt, ut non deceat hominem grauem, ipsorum meminisse. hic ergo, si obediens est superfluitas facili expulsionem, ex verbo propte cocta est ea superfluitas. Igitur cum propte, posset expelli post multos dies, cito autem, vi symptomatis, equum fuit ambabus conditionibus muniri. Vt celerem coctionem, & regularem naturam expultricem crederemus. Cito namque, sed non prompte, cum urget acris superfluitas. Prompte inquam, post morosam coctionem, sed non cito. Nam si propte, nec dolor urget, quo intercipiatur opus. Nec febris intensio, qua tenax reddatur sputum. Videndum primo de ratione victus. ac. 6. apho. & quia sputum rubrum, mox a principio potest videri, prompteque expelli, ob mediocre substantiam istius humoris, quod tamen ita exiens, non habet omnes laudes, ideo ipsas complebit textu sequenti. quare &c.

¶ Permixta appareat flauabilis admodum screatione opz. **SAL.**

Verbum admodum non permixtam, sed de flaua bile afferendum est, velut si in hunc modum dictum sit appareat flaua bilis permixtam admodum screatione oportet. Verbum admodum id potest quod nimum & maxime valet. Itaque paulo ante dixit. Vomitus utilissima est, si pituita ac bile permixta maxime est. Nunc vero in screatione voculam admodum adiecit. Ceterum quod recte enarrauerimus sequentem mandis dictionem discas licebit. **GLOSA:**

Cum antiqua litera, sub rubeum habeat, loco flauae bilis, que rectius habeat, dandum est. Nam licet paniculi hi affecti, a biliosis humoribus perforantur, cot. illius. Accidit euitantes, nec minus in pleuresi rubrum sputum videri potest 2. de diff. febr. de periodicatione, que per tertium. Adhuc rubra sputentibus, sic & 1. de crisi. in signis ostendentibus qualitatem humoris contenti in apostemate per colorem rubrum, & reliquos. Pulmoque etiam, si huic tractatui pertinet, ob sui raritatem raro occupatur ab herisipila, frequentius ab inflammatione. Ob quod verbum sub rubeum, videtur congruentius. Ego utrunque legerem. Animaduertens, ipsum Hip. non tantum intendere, ex hac superfluitate, colligere conditionem humoris peccantis, quantum optimam sputi conditionem. Vt sit humor expulsus, admodum, hoc est maxime mixtus screationi, uti in tractat. de vomitu. tale perfectam mixtionem commendauit. Quod indicat, humores minime superbire, nec adeo perturbare naturam, ut eos non valeat commiscere. Particula enim ad modum, flauae bili non iungitur, quia sic puritatem, & victoriam qualitatis ostenderet. Quod supra damnatum est. Ita quod dicamus, addere in presenti, conditionem tertiam ad screationem laudabilem, scilicet esse valde permixtum humorem, saliuae, que omnia in sequenti

quenti textu magis enucleabunt, cū oppositas condiciones pertractauerimus. quare &c.

¶ Si enī multo post ab initio doloris sreat flaua: aut candida: aut ruffa aut multā inferēs tussim: aut nō admodū pmixta: deterior est. **GAZ.**

In hac pollicitus sunt dictione ostēdere vtrasq; enarratioues antea proditas veras esse, tū verbi cito, tū ēt verbi admodū intellectū. Hip. enī se ad cōtraria cōferens quē admodū; consuevit cito opposuit illud. Si. n. multo post ab initio doloris sreat, ei vero qđ ē admodū pmixta opposuit nō admodū pmixta, & itē ei qđ est prōpte excreat illud multā inferens tussi. Quotiens: n. materia sine dolore citoq; vacuat tussi incertiore opus est, antea ei dictū iā est salubrius esse pmisceri materias vacuatas quodā mō inter se nec qđcūq; excerni exquisite sincerum, & itē dictum ē vt oporteat cito existere i costra li screatione in cōmentariis de iudicatioibus, atq; ēt libro sniarum. **GLO.**

A Liquid addit hec litera noua, ad priorē. scilicet vocolā candidā, addit ēt ad precedentē textum, rufum colorē. qui obscurior est flauo. pri. de crisi. & inde victoriā sanguis magis indicat flauo. p quos oēs colores, vt non decipiatur medicus. In presentiarū vult Hip. aliquid de cōditionibus sputi, quo ad colores dicere, laudis, aut vituperi. Solum intēdit. penes oppositas diff. ad tres iā dictas, taxare ipsum sreatū. sic Gal. in cōt. vt dicat. Sputum cuiuscūq; coloris sit. si nō statī ab initio morbi, qđ opponit verbo cito. prioris textus. & multa & vehementi tussi expellatur, qđ opponit verbo prōpte. aut cuiuscūq; coloris sit, si non sit vīde ille color pmixtus saliuē. vīde malū est tale sputū. Vnde verbum textus in calce. s. deterior. nō cōparatiuum ē, sed positiuū. cum nō pcessit sputum neq; cui cōparet. nisi fingas, cōparari ipu to, priuato vna aut altera cōditōne tm. Solum ergo p declaratiōe textus, ē dilucidādum, qđ nā luehretur p hanc maximā, aut nullā mixtionē humoris. q expellit, cum saliuā, seu nīi supfluitate eoru; mēbrorū. nā hipostasim potius laudamus p sepationē a liquore, & q; alba sit. De victo humore per actionēq; nāe albificato. Sic i textu paroxismos. de cita. manifestatiōe sputi fit mētio, sic de colore, q; purulētum sit, nō tñ de tali exacta aut truncata mixtiōe. sed in veritate, nihil intimius coctiōi, q; mixtio ipsa, ex A vero i. in principio. 2. colliget. qua lenitas in sbā acqritur, q; si cōtinuatur, & nō intercipi tur, nā albedinē, & reliqs dotes i totā masā manifestat, secus si humoru; acridine porritat natura, vt inde suas pādant qlitates. ideo i. 1. apho. Purulētus debet esse sputum, hoc est perfecte mixtum ex rubeo & albo. vinci nāq; humorem peccantem a natura ipsa, est fundamentum salutis. ex aliis enim signis, non sic exacte colligitur salus. Sic & sedimentum ex tali perfecta mixtione non intercepta, albedinem acquisiuit. & a liquore distincto sequestratur per incrasationem, & consūptionem spiritus flatuosi. quare &c.

¶ Sreatio flaua: si siucera est: cum periculo est. Candida vero genitosa

R

acrotunda inutilis est.

GAZ.

Non aliud nunc dixit quā antea dictū iam est. Si n. sreatio nequaquam pmixta est sincera est, ac reddirur flaua ppter flaua sed bilē, Candida vero glutinosa, ac rotunda ppter assatam pituitam. Sepe n. diffinitam iam est, ut de cubentes mēbris quibusdā fluctiones inflātionē, sacrū ignē, tumorē, duritiem, cancrū cōmittentes pro discrimine exuperantiū humorū indulgentiores ac maleficiatōres euadant. Sanguinee n. ac pituitose modestiores habentur. Que vero flaua, aut atra bile consistunt egrotationes difficiliore censentur. Alterutra n. derodit corpus idq; cōmune illis est. Propriū vero vtriusq; flauē qdem bilis vt acutas accedant febres atre vero vt soluta difficilē cōmittat affectiōnē. Humor n. vtpote crassus terrenusq; adeo infarcit mēbra quibus cōditus est vt difficiliter excernatur, **G L O S A.**

Adeo cōmēdauit humorū comixtionē seu vomitu aut sreatu, excernantur, vt in taliū confirmationē, incipiat dānare sputa, q̄ sincera vocare solemus. q̄ preter naturalia dici possunt. Proponitq; in primis, colericū valde incensū. deinde albu, qd̄ dominiū humoris pituitosi represētat, deinde de viridi nigroq; iuxta sinceritatē humorum peccātium in apāte. nā. 2. de crisi inter signa q̄ speciē humoris inclusi in sede affecta ostendunt, numerat ipsius sputi color. Alii addunt febris tenorē, & locū doloris. sed nō curo. Et qz oēs sinceros humores, damnat Gal. de pto sanguie, quē natura finit purū augeri absq; molestia, ob sui tēperaturā. Sic qz pletora ipso solo detur. primo decē tractatū, & si frequētius ex oī succo, inde est qz taxatis puris sputis, a rubeo. nō inchoauit. qz inter laudabiles sreatus locū habet. De quo postea, qz ex rōne mēbri poterit cōmēdari. Ad qd̄ ppositū Gal. 6. epidimiarū in fine cōmētarii. 3. ipedimēta incruēta spuētib⁹ tps anni. morbus lateralis, vbi sentit. morbū laterale q̄ incipit a sreatione sanguinolēta leuē esse & nō esse necessū floboth. quā expōnē vide & cōtēplare qz obscura ē. ne taxes q̄ dixim⁹, ex Inia Aui. cap. 8. de pleuresi. vbi ait & deterius eo est tubeū purū & citrinū igneum. Nā verbū deterius r̄ndet imēdiate dictis, vbi proposito sputo laudabilissimo, deinde propinquius eo, est semirubeū. & semi citrinum nunc sequit̄ litera citata. & deterius semi rubeo, est rubeum purū, & semi citrino, citrinū igneū. Quia hec magis nudā qualitātē humorū representat vincētē. quātum aut̄ colere victoria timēda sit, patet ex hisac libro febrū. cu; dicat huius humoris acuitatē, nec medici ignorantia, nec infirmi stulticia; tolerare. nec minus sputum pure rubrum sic cōmēdamus, qz satis nō sit suspectū. vt infra. Nec negamus ex sanguine pessimos morbos festinatiaq; discrimina succedere. sat sit qz merito qualitatū oīm humorū, ordo est qui sequitur a Gal. expressus. in cōmento. vbi morbos pituitosos, sanguineosq; reputat indulgētiores. infestos autē ab vtraq; bile. & de nigra preter naturali intelligit, nam naturalis & si diutinos pariat, ob sui difficilē resolutionē, so
oriaf

la preter naturali, acris est. & acrior ipsa bile, maxime si ex ipsius adustione oriatur. videndū. 3. de facultatibus naturalibus & doc de humoribus cādida autē scretio reprobata est. Nā sicut in materia de vrinis. albus color eget pluribus conditionibus vt cōmendari possit, sic, hec scretio. Nam si victoria coctionis alba esset, nō inquam tali modo substantie iungeret. cū natura primo intendat ad substantiā, quam ad colorē. Si ergo summe crassa tenaxq; offertur, inditiū est, & victoria pituite talē esse. Talis enim est ille humor. Ob qđ Aui. cap. de sputo pleureticorū ait. & ex malis, valde, est albū viscosum. Presertim si rotundum sit. ita qđ tale, peius sit scretu spumoso. Nam denotatur, humorē nō esse sic tenacē, quādoquidē admittat aeris societate. qui sic glutinosus humor, adeo expulsionī resistit, vt in euulsione sui, partes dilaniet pulmonis. vti modū vnū difficultatis intestinorū damus, ex euulsione tenacis pituite. De quo sputo dixit Gal. 1. de ctisi. qđ significat humorem immaturū in pectore habundare, presertim si insipidum sit. qđ si viscosum crassum fuerit ac insipidū, inditium est flegmatis vitrei. Ac sic ex aliis saporibus, inditiisq; super aliis speciebus eius suspicandū. Sed lōgique possibilitatis est, vt omni specie pituite afficiant ille sedes. Et si illis pulmo obnoxior sit, glutinosam aut reddi hanc screationē, quadam assatione fit, hoc est victoria calidi cōtinuata, quo partes aquee oīno consumunt. vti liquoribus mos est, cum igni diu adstāt. Sed qđ caliditas sputū tenax faciat, pulchre depictum est per Hip. in. 1. de ratione victus textu. 39. cū dicat, sputi tenacitatem reddere anhelitū crebum, viā coartādo, vt natura spissitudine subueniat, in eo qđ deficit a magna inspiratione. Deinde addit & facit ad propositū. qđ frequentia anhelitus, iterū reddit tenacius sputum. quia calor prohibitus libere euentari intēditur, & consumit partes aqueas. & ad glutinositatem conducit. Quod est liquido videre in pituitosis febribus, vbi tāta est circa os, & linguā viscositas, vt vix abstergi possit. Sed que ratio sit rotunde figure in sputo sic glutinoso, que item ratio vituperii. in tali figura, cum oīum exactissima sit, apud linearū peritos. Itē qđ Aui. cap. ppio inuit, rotundū melius est nō rotūdo. Sed Hip. oppositū voluit, & in. 6. epidimiarum. cōmētario. 3. in textu. rotunda sputa de liriū significāt. qđ Rasius. 4. cōtinentis. vbi, tale rotundū significat alienationē, quando causa in rotūditate est crassities, viscositasq; humoris, & ipsius coadunatio. & ipsam scilicet rotunditatem agit, superhabūdans caliditas in talibus locis. in qua autoritate Rasi, habes significatū talis sputi, necnō rotunditatis causam. Scilicet adherentiā partis ad partē ex calore, ac ex via, qua expellit. qđ rotūda sit, ipsius tenet figurā. & de tali sputo. Iterū illi autores dixere, qđ si mētis perturbatio non appareat, morbi prolixitatem, & transitū ad ptisim & ethicam pronūciat. Quāquā Aui. mitius de eo protulit, & ita gentilis sup dicto Aui. citato. inuit, duplicē inueniri literā. alteram nō rotundū, melius est rotundo, & est

proposito textus huius cōsona magis. Sed cū in litera castigata iacet, vt ci-
tauimus. Respōdemus. quasi vellit, nō esse precipuā rationem vituperādi
spūta, ipsam figurā, quia aliqd rotundū, sic cōstans p viā coctionis, poterit
fluido nō rotundo melius esse. qđ verisimile est. cū addat statim, & rotun-
dum qđ est malū, tunc grossam materiam cum dominio caliditatis signifi-
cat, & morbi diurnitatem, & vt priores inuebant patres. potissime si ma-
li odoris, aut saporis sit. quare &c.

¶ Si viridis & spumās admodū est: mala est.

SAL.

Sepe numero dictū iam est vt colorē (id enim vertimus viridis) de cro-
ceo dicere solitus sit, & itē de eo qđ a nōnullis vocat rubiginosus. Ceterū vt
vtrauis harū si summe fuerit talis difficilis sit nō isup necesse habeo docere,
eū antea de quouis sincero humore tradiderim. Preter em̄ sanguinē quouis
alius humor si sincerus fuerit prauā indicat affectionē flāmido calore obti-
nēs generationē. Flauus inquā vbi serosus humor ipse affatur, quo pmixto
croceus apparet rubiginosus vero vbi is ipse vehemēter affat. Niger vero
aut quotiēs is ipse vehemēter affatur, q̄ sane deterrima & q̄ maxime de-
rodēs atra bilis existit, aut vbi crassus sanguis similiter exicet, aut rōne ex-
tinctionis & refrigerationis. Sed hec semp in animo seruāda sunt, atq; exi-
stimādū subinde ea p̄cepta de eisdē reb⁹ intelligi oportere. Ceterū spumās
freatio (id em̄ in calce dictionis est proditū) ex aerea ac pituitosa substātia
pariter pmixta est. Et his enim qlibet spuma cōsistit, in mari quidē ex vio-
lento vētorū afflatu i multas & exiguas partes attrita aqua, in polētis vero
pre copia caliditatis. At vero pmiscuū in vtrisque cēset gigni bullulas mul-
tas & exiguas solutu difficiles potissimū quotiēs ambo cōcurrant, tum aer
turbulentus ac nebulosus, tum etiā humor quodāmodo crassus ac glutino-
sus nā tenuis humor qualis exquisita aqua habet quotiens aerē cōprehēdit
mūdum nō diutius cōtinet, sed statim rescissis bullulis in propriā remeare
sedē permittit, & ob eā rē spuma in mari celeriter soluit. Crassus vero glu-
tinosisq; humor quotiēs, vt dixi, turbulentā ac nebulosam substātiā intra
se clausit plurimū detinet t̄pis, eo q̄ nec illa sursum versus festinet quē ad
modū mundus aer, & quia ipse difficulter rescindit, vt enim gignatur bul-
lule ex humida substātia includēte intra se aerē, pari modo soluunt ppter
ea q̄ humida substātia rescindat. Facile ergo rescindunt quotiens spūs te-
nuis sursum versus feratur, nō rescinditur vero quotiēs neq; tenuis fuerit,
neq; sursum versus feratur, talis est aer nebulosus, vt q̄ nec cōuolet in subli-
me, neq; tenuis, sed p quā humidus sit, ita vt fere queat humorē sibi circum
extentū. Ita fit vt quotiēs elixat aqua nō difficile soluat bullula. Sed quo-
tiens aut crassus aut optimus humor est ex quo genitus spūs flatuosus va-
porosusq; est, atq; etiā summotenus in libete humor oleaceus pinguis, ac
glutinosus est. Ita igitur in corporibus animalū spuma gignat oportet, nō

einm

enim vehemētiore flatuū, quemadmodū in mari pcellas existimari cōuenit, sed ignis calorē cōsumentē pariter ac spiritū efficiētē flatuosum tantū non oculis ipsis in multis licet infirmis tueri. Sed hec abunde sint nobis p̄ dita, ipse vero seruabis in animo quo nā modo gignat spumās, siue screatio siue deiectio, siue vrina. In hīs enim interdū fluitat lampe argumēto splēndoris, ne p̄terea deūderes rursus de hīs ip̄s aliqd inaudire. **GLOSA.**

Si gradus viriditatis ponderat, nō iungitur multū propie screatui spumoso. quia spumoso, immediate ad rubeū declinās, aut ad citrinū, adiecit Aui. Viride aut finitimū est nigro, qd̄ omnium est pessimū, quia tamē de cādido glutinoso mentionē fecerat, cui spumoso, valde propinquum est, de nigro aut, textu sequenti, ideo hoc medio loco, viride & spumoso copulauit. De quorū causis, & p̄nosticis, adeo fuse Gal. in p̄senti cōmēto, vt pauca addere sit necesse. Primū ergo notamus hoc sputū, rationabilius apparere in precessu morbi, adeo enim nequam humorem, ab initio colligi in sic nobilibus sedibus, repugnare videtur. Incipiēs ergo ab aliis coloribus, citrino potissime, per cōtinuatū incendiū viride videri, cōsentaneum est. maxime ad luciditatē inclinatum. Quod enim ad obscuritatem vergit. caloris naturalis extinctionē significat. Et ita Aui. cap. p̄pio. de viridi dixit q̄ significat cōgelationē & adustionem vehementē. De spumoso autē screatu notandū est. q̄ spumoso subtile, est duntaxat cruditatē ostendens. ex Gal. 1. de crisi. & tale Aui. non multū vituperauit, dicēs causam illius, esse parū humoris portionē subtilis, cui aer plurimus cōmiscet. Sed spumoso crasso nō est illius bonitatis, immo de cliue ad maliciā. Ob qd̄ Gal. loco dicto. post longā seriem. adiecit literā nostri textus. malū aut qd̄ viride est valde & spumoso. Nam si tale ingēti bulitione apparet, de incendio timendū est. Si aut copula spiritus flatuosi imbibiti humori sic tenaci, vt ampulle ille nō rumpant. timendum est de morbi prolixitate. Qui affectus spaciosus taliū sedium, minatur ruinā. q̄ aut spuma illis duobus modis in reb⁹ arescat, mille sunt loca vltra cōmentū presens. Sed demū, q̄ tāti vituperii, nō sit screatus spumoso, liquido ostendit, cū tota hec superfluitas aut a pulmone expellit, aut p̄ ipsum trāsit. Sed quicquid ex hoc mēbro emanat, spumoso est. vt de sanguine exeūte a pulmone. s. apho. tex. xiii. vt eo differat a sanguine aliunde exeūte. Itē q̄ tussis nō fit, nisi aere agitato ad facilius expellendum. Ergo omni sputo bona pars aeris cōmiscetur, & p̄ cōsequēs spuma fiet. Qualiter sanguis & si a pulmone exeat nō erit necessario spumoso, vide Gal. dicto cōt. & qualiter ex alia regione emanās, spumoso poterit apparere. disputat gēti. cap. de sputo sanguinis. Sed ad dubiū respōdendo, dico omni sputo aliquid spume misceri. sed in laudabili screatu, est adeo cōmixta & exigua molis, vt spumoso nō mereat dici. que aut taxat autor, clare spumosa sunt, & ob causas dictas illaudibilia. q̄re &c.

¶ Si ita sincera fuerit vt nigra appareat: hec difficilior q̄ illa est. **GA.**
 Antea dictū est de omni vacuatione sincera vniuersim ac de nigra seorsum q̄ in nequaquam herent in memotia que supra diffinita sunt rursus ea ipsa reuolue. Rectus enim est ita efficere quā vt ea ipsa precepta de eisdē rebus sepe numero pandam,

G L O S A.

Pleuresim fieri ex pituita & atra bile, & si frigidi sint humores, cōsentit tota schola. Et Aui. disputat de eo in cap. ppio. nā & si pleuresis apostema calidū sit, fieri ex humoribus frigidis non pugnat, quandoquidē putrescere possunt. ob qd̄ cum spuitionis color, apostematis materiam representet, in pleuresi videri sputū nigrum, nō est longique possibilitatis. qd̄ melancoliā fecalē, & si putrefactā seu inflammatā representet. Quia tamē post viridē, de tali nigra spuitione mentionē facit, & ipsam deteriorē censet. sicut ipsa viridis creatio, ob victoriā qualitatis apparebat, sic hanc nigrā, quā sic sinceram introducit, vt verā nigredinē representet, ob excellentiā qualitatum causari, consentaneū est. vt litera antiqua suadet, cum talē simpliciter mortalē pronuntiet, cū procedens a melācolia, solum morbi prolixitatē p̄mitteret. ex Aui. in propio cap. in verbo. nā si est ex aliis humoribus, cronica est. Quod tñ statim ad vngūē disputabitur. Ergo talem nigrā screationē, sepe post viridē videri, consentaneū est, per continuatā flāmam & adustionem. Nec per modū extinctionis calidi sic videri pugnat. Sed primo modo procedamus. aperiēdo cuius gradus malicie sit hec nigra screatio. Gal. 1. de crisi ait. significare preter hoc quod cruda est perditionē. & litera antiqua tēperabat hoc per verbū (quādoq̄) itē deiectio & vrina equalis vigoris sunt in significādo super suis regionibus ipsi screationi, videndū primo de crisi. Sed nō est necessario exitialis talis deiectio, seu vrina, igitur. sed in oppositū ipse Hip. qui peiorē viridi hāc screationē affirmat, q̄ adeo letalis est. vnde Gal. dicto loco. citans hūc passum deinde post viride, declinat ad id quod est in fine malicie. Idē inferius. cōt. illius. omnis screatio mala. Nā de nigra fit mētio in literā antiqua, q̄ exiociissima sit. cui consentit Gal. in cōt. idem Aui. in cap. de sputo in pleuresi. vbi nigrū si fetidum sit omnium deterrimū affirmavit. Sic Aui. in. 4. fen. tert. cap. de sputo. Itē qd̄ omnino est absq̄ spe coctionis, omnino est mortale. cū absq̄ ea, impossibilis sit salus in morbis materialibus, tale est sputū nigrū. primo de crisi. Itē quod vltimū incendium, aut caloris naturalis, extinctionē significat, est omnino mortale. Tale est nigrū igitur, gētilis. loco allegato super. Aui. p̄cedit in solutione distinguēdo. Sic, quia aut apparet in principio, aut i statu & declinatione, si in principio. si appareat ex cōditione humoris scilicet melancolici, nō protendit aliud, quā prolixitatē. Vnde ex aliis signis diffiniēdum est periculū. Si vero victoria qualitatis appareat, scilicet positiua aut priuatiua, tunc significat mortē. quia adhuc ille morbus est incrementū suscepturus,

pturus, qđ natura sub tanta malicia, aut defectu caloris, minime tolerabit. & ita in processu, est etiā mortale, si fetidum sit, vt adhuc significetur, eam qualitātū victoriā, puta incendiū magis increuisse. Si vero in fine, sit crisis materierū adustarum cōtentarū in pectore, si laudabiliter expellat, succedatq; cōferentia, & tale sputū non trāsiiit per gradus viriditatis, aut lioris, sed prius sub laudabili substātia fuit & colore, poterit salutē pmittere. aludendo sentētie Gal. in. 4. apho. cōt. illius. incipientibis morbus si fel nigrū &c. Thadeus vero in. 6. apho. cōt. illius accidū erutantes habet absolute, qđ sit mortale. quia cū satis pugnet videre pleuresim a fecali melancolia, in ceteris, tale sincerū nigrum potissime fetidū, mortem necessario promittet. qđ si argumēteris de nigra vrina, possum respōdere cum Gal. in. 1. de crisi. vt neminē viderit cū ea, saluū. saltim si vi morbi talis apparet. aut qđ dispar ratio est vrine nigre, & sputi. quia spūalia membra, necessario nō peruenere sic resistētia, ad tantā humoris superbiā, nisi ab impetū, causarū, quo magis ledi tam nobiles sedes necessum est. Ad quē sensum poteris intelligere textum Hip. in. 4. apho. excreationes si liuide citrine. omnes male sunt. secundum deiectionē aut vrinā bone. ex qua autoritate colliges valde disparem esse rationē, in superfluitatibus que exeūt per os, aut p deiectionē seu vrinam. quia priores veniūt a spūtualibus sedibus, que sic lese, vitā absoluūt, per alias aut regiones, e sedibus vilioribus, sed licet, nos pulchre, aphoristica sentētia, conformiter ad mentē Gal. corroborauerimus considerationem nostrā. Semper salua pace Gal. dixerim, ibi, nō fieri mentionē de excreatione p os siue per sputū. Sed duntaxat per vrinā & secessum. quia vbi fit mentio de febribus, sermone absoluto, nō est dispositio apostemosa. ex eodem Gal. in eadē parte cōt. lxxiii. Ergo excreationes per sputū non sunt huius textus, sed per vrinam & secessum. quibus febres non intermittētes frui solent. que excreationes, si biliose, si liuide, si cruēte, si fetide, omnes merito talium qualitātū male sunt. Sequitur secūda pars textus. in litera. secundū Leonicenū. & si bene exeunt, siue per aluum, siue per vrinā bonū. quasi dicat. Dacto qđ merito qualitātū, tales detestabiles sint. Si tñ habent felicitatem expulsionis, substātia humoris castigata, & prona expelli, ex conactu nature, nō est qđ vituperes talia exeuntia. sed potius laudes. cui sentētie aludit Aui. cap. de pleureticorū sputo. Vbi postquā detestatus est sputū viride, ait. & remonet iudiciū malicie sputi, in substātia facilitas exitus eius. Qua si p facilem expulsionē, que indicat obedientiam, & coctionē in substātia, tēperetur iudiciū malicie qualitatis. qđ elarius Gal. in. 1. de crisi. de sputo viridi tenaci rotundo. subdit, atq; his, magis nigre, sunt prae, cōsiderandū quis sit earū eductionis modus, nā si facile expuātur, cōstat has quidem bonas esse. Claudit deinde Hip. sentētiā textus, & obscurā satis, si vero nō aliquid eorū que iuuant per hec loca excernit. malum. quasi dicat,

si excrementa harum regionum, nec laudem ex colore, nec ex substantia habent, malum. Sic intelleximus illum apho. publice legendo, absq; adiutorio istius muse, nec in genituo aut datiuo. Quem sensum summe si placet. quare &c.

De grauedine & sternutamento.

Caput. ix.

Grauedines & sternutamēta per oēs morbos qui in pulmo-
ne fatigent preire: & subsequi malo est. Sed de alijs mor-
bis exitiosis sternutamēta vtilia sunt.

COMMENTVM GALENI.

HVMOREM de naribus secretū tenuem & inco-
ctum nominare assolent omnes veteres medici grauedinem quemadmo-
dum deflectionem talem ex palato secretum, ac miror quo nam modo
Hip. nō deflectionē adiecit grauedini, sed sternutamētū. Itaq; grauedi-
nes vna ratione nocue nō sunt, vbi per tales morbos deflectiones duabus,
dictumq; a nobis antea sepe numero est, aliqua praua malis adnumerari si-
gnis ex accidēti, alia simpliciter id ipsum tantūmodo haberi inditia praua
nullum ipsa cōmittentia malum, indicantia vero difficilem quandā affe-
ctionem a qua cōstiterunt. Porro alia ab his esse inditia vtroq; modo pra-
ua, tum quia signa, tum etiā quia cause sunt. Signa quidē quotiens ex diffi-
cilioribus fiant affectionibus. Cause vero quotiens ipsa rursus alias cōmit-
tant prauas affectiones, itaq; eueniunt defunctiones, & itē grauedines in
morbis qui affligant in pulmōne, quia calidos recipiat cerebrum vapores.
Sed pulmo non ab vtriusq; sed a distillatione tantūmodo afficitur. Ma-
teria enim per grauedines secreta per nasum foras excernitur, & ob eā rem
deflectiones deteriores quam grauedines habentur. Ergo non satis noui
quam ob rem eas. Hippo. per hunc obmiserit sermonem, nisi aliquis velit
vt p grauedines eas quoq; intelligi dederit, ac fortasse ab eo qui inter ini-
tia librum transcripsit, omisse sunt, innumera enim talia etiam nunc fieri
cernimus. Sternutamentum sequitur grauedines magna ex parte sane
concutiens, horacem, vitiat quoq; pulmonem, itaq; grauedines ac destil-
lationes assidue non esse bona inditia, censendum est preueniētes quidem
eo q; malis repleant humoribus pulmōnē, procedente vero morbo si exi-
stunt, quia magnam pulmōnis affectionem, & ab ipsa caput esse affectum
significent. At vero sternutamentum per alios morbos nunquā simul pre-
hendit, nec aliquod aliud accidens, procedēte vero morbo si existat, osten-
dit salutem, quāquam exitiosus quantum in alia igitur inditia morbus ha-
beatur, indicat enim concoctionem ac robur secretorie in cerebro faculta-
tis. De qua in nasum flatuoso spiritu secreto pariter eum alio quoq; hu-
more nonnunquam sensibili & conspicuo quandoq; tenuiore & spectatu
difficili sternutamentum consistit.

G L O S A.

Aris

Aris. 2. de partibus animalium cap. 7. pertractans de cerebri natura ipsum posuit frigide cōplectionis, & inde imbecillū in facultatibus naturalibus. & si inde multo mai⁹ bonū lucheret. scilicet tēperatū calorē ad facultates cognitivas, que ipsum adeo clarificāt. Cum igitur imbecillum sit, excrementis redundare cogitur. cui affectui, anfan dat vaporum copia, qui e ventre inferiori accendunt. Sicut igitur in media aeris regione himbres causantur, deorsum pronis vaporibus iam grauibus, qui antea eā occuparunt partem. sic, cum non sit indecens ibidē per aris, partem totī comparare, in capite cōtingit. qua occasione ipsum grauari superfluis, & inde deorsum profuere, est necessum. que superfluitates per distinctas regiones inferius se precipitant. Que si ad nares perueniant, apud antiquos grauedines, solent appellari. vulgo corriza. Et miratur Gal. in cōmento. cū in presentiarum agatur de noxa pulmonis, qui de flucione seu catarro principaliter offenditur, ex vulgari carmine si fluat ad pectus, dicitur reuma catarrus, quare de deflucione non fit mentio in textu, sed de grauedine duntaxat. Respondet, q̄ aut per grauedinem, dat intelligere de flucionem etiam, aut q̄ forsam aiquo exemplari posita erat de flucio, que postea dempta est ex textu. ab aliquo interpretū. Sed quantus labor Gal. super re sic clara. Hip. enim sternutamentum introducit in hoc textu, pro inditio prognostico, aut per modū cause in omnibus passionibus. Ergo de grauedine dūtaxat iuste locutus est, que est fluor a capite ad eas partes, quibus sternutamentū concitatur, puta ad nares. vnde fluor p̄ eas partes, nisi excitaret sternutamentū, nō esset huius textus, nec sternutamentū, quod non fundaretur in grauedine, hoc est vt posset cōtinuari, non esset offendens ipsi pulmōni. Ideo explicat vtrunq; & ideo excusetur tantus autor, a re tam leui. Procedamus ergo iam ad explicationē textus. aliquid de sternutamēto premittentes. qd̄ est passio capiti, sicut tussis pectori. Gal. 7. aph. & 4. de morbo & simphomate. & Aui. 6. tert. Ob qd̄ apud veteres, sternutamentū, diuinum quodam, fuit appellatū. & idem auguriū, aut futurorum presagiū, vt Aris. 1. & 8. de historia animali. & 33. parte probl. per plures textus. Caput inquā domus rationalis facultatis est, ratio aut qd̄ diuinū, Plato in thim. & Alexādrinus. 2. epidimiarū. prodeuntia ergo a capite eo subito motu, sacra vocabant veteres. Fit aut sternutamentū, ipso cerebro calefacto & humectato dixit Hip. in. 7. aph. & Aris dictis locis primo calore cerebri vincēte illā humiditatē, & ipsam dissolvente, ad modū venti, qui exiens p̄ foramina arcta & angusta, qualia sunt illa in ose rize seu nasi cū impetu, causat illum sonitum. vt in machinis bellicis fit foramina autem ea, q̄ strictissima sint, notum est. Eius autem compaginis vsus, ne aer qui ad cerebrū atrahitur, gracia euentandi calidum spirituum, subito cōtingat ipsum, immo cohibeatur & immoret̄ in angustiis penetralibus, vt in rimulis pulmonis. nec cogor in pre-

senti diferere, qua vi ille aer ad cerebrū trahatur, & si ille motus est alter ab arteriarū motu, & si pure naturalis, est em̄ dubiū nō leue. aliquid Thomas in sua summa. Ex quo licet materia sternutamēti sit illa humiditas, que p̄ritat facultatē expultricem, ipsam iuuari in expulsionē, illo aere cōuerso ad vaporis modū, non negamus. nec ipsam ponimus causam principalē, vt videtur Aui. s. tert. & reprehēdit aliquos, forsam Gal. 7. apho. Sed solum est causa coadiuuās, sicut in expellēdis a pectore, etiā ipse aer manū porrigit. & sic Aui. posset eā reprehensionē excusare. Est igitur sternutamēti materia, humiditas aerea grossa pungitiua, subito agitata, & per angustos illos canales excreta. Qualiter aut̄ homo omniū animalium maxime sternutamētū habeat & quare bis p̄ maiori parte sternutat, & de aliis pulchris dubiis circa materiā, vide aris citatis locis. Habet ergo textus duas partes, primam in morbis pulmonis aut partibus circuniacentibus, siue p̄cedat cōmittetur aut sequat̄ sternutamētū, nam oibus modis malū est. quia cū in tali fiat agitatio fortis in mēbris, non solū superioribus, verū et inferioribus, sic q̄ singultui & secūdine retente subueniat, ex Hip. in sentētis. Nō dubitat̄ capite pleno humoribus, q̄ tali impetu confluant, & precipitetur in pulmonem, pectusq; repletur. Et sic per viam cause in omni tali morbo est malum. Nam ille motus sic impetuosus, rupturis & vlceribus cōsolidādis obest, dolorē illarum partiū auget, & reumate pulmonē, & eas sedes replet. ex quo elicio subtilē causam, & non tactā a Gal. ad textū Hip. in. 2. de ratione victus. quādo Græcia tentādi in pleuresi, adhibuit calefactoriū, vbi precepit summe: cauere, ne vapor ad nares cōtingeret. non inquā ob difficultatē inspirationis, sed ne odore taliū, sternutamētum possit p̄uocari. vti artificio preuocamus odore alicuius acuti. qđ sternutamētū, cum talibus passionibus obsit ex presenti textu, summe cauendū est nec tali vapore cōcitetur. & ita sternutamētū in omni catarro in principio obest, quia agitatur materias. Que enim habēt concoqui, oportet quiescere. s. tert. & 4. apho. & aliis locis. Est etiā sternutamētum, in talibus passionibus malū per viam signi, nam sat malū est, tot ex pulmone ad caput vapores ascēdere, vt sepe sternutamēta concitent. In alis vero passionibus, sternutamētū in principio, nec aliqd̄ aliud simpthoma, qđ nō sit peculiare morbo, apparet. vt dicit Gal. in cōt. qui intelligēdus est, vt tale simpthoma sit alicui⁹ iudicii, sup facultatibus ipsis. Irritamēta em̄ humorū bene significāt, vt. 6. tert. cap. p̄pio. Si in fine vero morborū talium appareat, optimū est signum. & in tātum vulgus ipsum extollit, vt omni dispositione & tēpore ipsum cōmendat. qui fallitur. sed eo tēpore, in tātum cōmendat̄, in quantū significat virtutē, que tempore elapso morbi pigra, & oppressa ipso erat, excitari. & incipere inualescere. Ob quod in seuiſſimis morbis, 2. 4. & 6. tert. tentamus sternutamētū aliquo pungēte, q̄ si infirmus minime p̄uocetur, habet p̄ desperato

rato. Sed caueat medici iuuenes, ne tali experimēto confirmēt passionē aduocatis materiis ad caput. Fiat ergo cū cautela. & ita intellige, summe exi-
ciosum esse, nō prouocari, sed & si prouocet, non ideo promittit salus. Si-
gna enim mala sunt maioris ponderis, quā bona. Videndū. 2. apho. cōt. 1. &
mille locis. Sternutamentū ergo qđ a natura fit, vigilē esse, & noxam senti-
re, posseq; expellere nocuum humorē. significat, qđ sat bonū est. quare &c.

¶ Scretio flaua nō multo pmixta sāguine i pulmōis morbo: si inter ini-
tia excernit: salutaris admodū est: si septio die p̄griusue min⁹ securā est.

G A L. Promiscuus hic sermo p̄ omnē inflāmationē est iam a nobis se-
penumero pditus vt decūbentis ad sedes inflāmatione laborātes humoris
pars tenuior refudet quotiēs cōtinens inflāmationē superficies haud quā-
densa ex natura quēadmodū exterior cutis existat, & ob eā rē siue in mea-
tibus nasi, vel oculorū, vel oris inflāmatio fatiget humores tenues sublimes
eruentis vlcerū humoribus effluūt. Itidē pulmo laborās inflāmatione ex-
cernit humorē quēdam ad intimas sedes inanes, que inquā aspere arterie
sunt, qui de tussidine vacuatus excreat, inditiū afferens cōmittentis pulmo-
niam fluctionis, illius em̄ ceu serū quoddā habet. Itaq; erit si biliōsa admo-
dum est, flauus tantūmodo, si sanguinea, rubidus, si ex vtroq; permixta ru-
bidus pariter ac flauus. Hic igit humores boni sunt, paulo vero absistūt ab
his p̄ quos sanguinē integrū despuūt, forteq; inditiū tentabit quēpiā, quē-
admodū quotiēs consistente in pulmone vlcere fatiscit cōceptaculū, etenim
tantisper sanguinē despuūt. Sed sanguis in pulmonia eueniēs prorsus exi-
guus scrotioni p̄ exilitionē a medicis nomināte similis est. Id accns fit pro-
pterea q̄ sanguis conditione tenuis decūbit ad oscū gingiue rariōres exi-
stāt, ita vt ipsum nequaquā contineāt, in faucibus quoq; ob eandē causam ta-
lis sanguis serosus, qñq; excernit. Non igitur malū est quotiēs aliquid tale
in pulmone cōsistit, id vero ex cōditione sanguinis atq; ei⁹ copia facile co-
gnosces, nā qui ita scrotat, nequaquā crassus neq; multus est. Ceterū non expe-
ctare accns ad septimū vsq; diē oportet. Sed potissimū ante primū quartū
vt cōcoctus alteratus sit. Si secus sed oīno ante septimū expectandū est. Si
vero talis persistat, qualis ab initio erat, p̄spicuū est, vt plurimū t̄pis p̄cessu
ram significet egrotationē. Nam vbi nondū septimo die cōcoqui cepit lō-
gissimā fore demōstrat integrā concoctionē. At longiore t̄pis serie multa
mala incidere assolēt, tū egroti culpa & administratoris, tū etiā vitio aliorū
q̄ inopinata forinsecus accidūt, necnō medici cōmissio, q̄ si nihil ex his acci-
dat piculū anteq̄ cōcoquat morbo exsolutionis vitiū imminet, & ob eā rē mi-
nus securū videri dixit plurib⁹ dieb⁹ talē p̄manere scrotionē. **G L O S A**

Docet Gal. in hoc ctō. expresse, quod supra innuimus. qualiter soleat ab
apostematibus, que solida cuti nō vellantur, emanare hicor quidā. Subtilis
inquā, pars illius humoris, qui sede affecta cōtinet. vnde i pleuresi, & pul-
monia,

monia, cū sint similiū sedium, aliquid cū sputo visitur, qđ humoris peccātis conditionē representet. quia quicquid decidit, similatur ei aque deciditur. potissime si est pars homogenea totius. vnde si inter initia morbi, in pulmonis morbo, scretio flaua nō multo permixta sanguine visitur, ita qđ rubori dominetur flauus color, talis admodū salutaris & bona est. & hec est prima pars textus. Ad quā explicandā procedamus, deinde ad secundam. Primo notādū est, qđ faciēdo vim, in verbo Hip. superi⁹. (circa pulmonē), in textu primo hui⁹ materie. iusta id qđ ex Gal. in. 4. apho. tūc adduximus. & attēto verbo istius textus. in pulmonis morbo. Sentētia istius textus est particularis, & dūtaxat de apostemate pulmonis loquit^r. forsam ductus hoc spū, vt deinceps suppuratorū apostematū introducat tractat⁹, ac idē est empimatis, & ptisis, qđ ipsum cōsequit^r. qđ oīa prōptius succedūt ad apostemata pulmonis. Ex quo notandū est, qđ licet pulmo ex sanguine subtilissimo in corde cōcocto nutriat, cuius causam alibi videbis p Gal. cum nutricio in similitudine fundet, inde colligimus ipsius substantiā sic rarā, sic rimulis plenā, (qđ officium eius plane nobis cōmendat.) vt subtilissimi humores in eo nō retineātur. ob qđ, nisi ille biliosus sanguis, aliquā portionē crasioris, sibi vēdicet, minime tali, apostemari illud mēbrū potest. Ob qđ screationē flauā, dixit videri, nō absolute, quia sic colerā rubeam duntaxat representaret, sed sanguini permixtā. Sed tūc statim, quare potius nō cōmēdaret multo permixtā sanguini, aut pure rubrā, que absolute sanguinē indicaret. Respondendū est subtiliter, qđ si aliqua salus promittit^r in his apostematibus, est qđ resoluant, & nō suppurent. & quia colera in hoc mēbro in exigua sanguinis associatione, est obnoxia facili resolutioni, cū multo vero sanguine, aut pure sanguinea, est prona suppurari, tūc substantia humoris crasiori, tūc calore & humiditate, ad id propēsis, suppuratio enim modus quippiā est putredinis. ergo vides, qđ subtiliter nobis cōmendat eā screationē, que indicat affectum in pulmone parari facili resolutioni. Sanguinea enim pura, aut venā ruptā esse in pulmone, qđ facile cōducit ad ptisim. aut esse obnoxium suppurationi affectū indicaret. Secus in pleuresi, nā non est ibi suspicio de ruptura vene, nec est tāta prōptitudo ad suppurationē, frigiditate particule, nec ita facilis coadunatio ad internā mēbri cavitatē, vt vertat^r in pus. Et ideo Aui. cap. de periplemonia. quādoq; remouetur cum resolutione, & quādoq; reuertitur ad empimactū. Ex quo etiā subtiliter considerandum est, qđ licet supra Gal. cōmento illius viride spumosum. Omnem sincerū humorem preter sanguinem damnauerit, in presenti cōmento, affectū pendentem a puro sanguine, habet pro minus securo, scilicet illo, mixto ex sanguine & flaua bile totum inquam, quia ex copia sanguinis ea sede, aut ruptura vene presumitur, aut suppuratio. Vnde aliud est damnare humorem de se, aliud de peraccidens. Hoc est respectu circumstantie membri.

Sic

Sic enim subita mors sepe a sanguine fuit inducta, ipso cauitate omnino occupate sediū nobilium, & calorē extinguente. Videndū cōt. illius in exercitantib⁹. & 4. de ratione victus in cōt. illius si vero affonū, in pleuresi aūc vt dixi, nō sic suspectū. Vnde Aui. in de tēporibus pleuresis. docet augmentum cognoscere, q̄ sputū incipit remoueri a rubedine versus albedinē. Et sic de facto aliquot pleureticos videmus, qui incipiāt screeare purū sanguinem, sed parū post, facta flobothomia sistitur ille color. Et incipit purulentum apparere hoc est mixtū. Sed vt totā rem calleamus, iure optimo dubitatur, si namq; in pulmonia, adeo cōmendasti istam screeationē sic mixtā, quid mali est ipsam pseuerare vsq; ad. 7. aut vltra? Respondeo q̄ talis screeatio dicta, poterit inter initia videri, sub duplici cōsideratione. aut q̄ illud apostema sub humore magis sincero incepit, ob qd̄ screeatio aut flauior aut rubicūdior poterat videri. & sic per istū colorem mediū, nos intelligamus, quandā coctionem celerē esse contributā humori. qua, ipsis mēbris pectoralibus, nictentibus dealbare, victoria humorum, aqua incohauit passio, est remissa. & sic vt citavi, augmentū descripsit Aui. in pleuresi penes mutationē rubei ad albedinē, & dixit. Et si materia est declinās ad citrinitatem, est proportionalis rubedini. scilicet, qd̄ similiter de citrino vergit ad album, est in augmēto. Ergo naturā, tanta celeritate incepisse vincere massam, vt inter initia morbi, scilicet vsq; ad tres dies. sic cōiter exponit in hac schola, verbū. (inter initia morbi.) summe cōmendatur illud, quia & morbū illū esse salubrē, velocisq; termini cēsetur quod postea scripsit in sentētiis. in eo apho. paroxismos & cōsiste & ex post apparētibus, vt in pleuresi sputū sub rubeū mox incohantē quidem abreuiat. Qd̄ Laurentianus in sua interpretatione purulentū vocat. super, quo nō possum non mirari, q̄ Leonicens in sua interpretatione, ac etiā cōmenti, duntaxat de sputo mentionē facit, non diffiniēs cuius coloris habeat esse. qd̄ supra ponderauimus ex Gal. 2. de crisi. s. tūsim humidā aut siccam conditionē & statū passionis indicare. Cū igit pleuresis ex oibus humoribus pendeat, nō est signū, qd̄ omni pleuresi celeritatē pmittit, (puta videri sputū mox a principio.) sanguini tantum attribuēdū. Ergo hoc sonat Hip. in hac prima cōsideratiōe, vt scilicet inter initia morbi, videre screeationē declinantē ad aliquā albedinē, summe commendetur, ob celerē coctionem, & expulsionem humoris. & quia iudicationes indicationibus corespondent, vt. 2. apho. pri. dierum decretorium & mille locis. Si inter initia apparet coctio, nō differet crisis. vidisti primo de crisi. & 1. apho. quia in anxione vsq; ad. xi. omnino fuit priuatū sputum qualiter ante. xx. fuit impossibile terminari. Scies enim aliquādo, quanto gnauius indicationes sequētes, promittunt iudicationes illis, que in primis diebus comparent. Ego autem obiter moneo, me aliter intellexisse, illud dictum per me citatum Auice. (Si est declinans ad citrinitatem & est

& est proportionalis rubedini.) quasi ut citrinū, vergat ad augmentū, pro-
 portionetur rubedini, & inclinetur in talē colorē. Nā supra, colera pura in-
 uincibilis est, nisi sanguini misceat. & in ipso concoquatur. aludendo ad il-
 lud auerois in. 3. colliget cap. 4. i verbo. impossibile est q̄ colera suscipiat ali-
 quam digestionē. Ob q̄d ira in proximos, ceteraq; peccādi libido, obsecro
 cōcoquat in sanguine agni, qui peccatū nō habēs, libētissime se obtulit, suo
 sanguine nos lauans a peccatis. Ad propositū igitur reuertendo, dicamus.
 summi precii esse, incohatā albedinē, vi coctionis membrorū inducti in hu-
 morem affecti mēbri, nō longe a principio. Sic q̄ forsam Hip. in presen-
 tiarū. positus supra p̄cipuis dotibus sputi in morbo costali, nec albedinis fuit
 oblitus in presenti. que tanti est momēti. alia cōsideratio erat in principio le-
 ctionis perpenſa, q̄ tali seratione inter initia visa, humores sic mixtos esse
 in tali apostemate credamus, vt resolutioni sit pronus affectus. Q̄d indica-
 tur, quandoquidē bona pars humoris, statim inter initia obedit expulsionī.
 Quia tñ exitus acta p̄obatur. nō complectē laudis est, talē serationē per-
 seuerare in plures dies. Nam aut ille color ad albedinē declinans, potius ob-
 pituitosum sanguinē talē habentē colorem, cōparuit, quam vi nature alte-
 rantis. Et tūc vt supra habuisti. tracta. de vrinis in textu. Si vrina fuerit sub-
 rubra cū simili sedimento, diuturnior est morbus quā primus, sed ad modū
 salutaris. significatur, sanguinē, esse cruda humiditate ac serosa plenū, qui &
 si salutarē efficiat morbū, longo tñ temporistratu eget, ad sui coctionē. aut
 si des talē colorem, vi nature cōcoquentis iniciatū esse, p̄ sui perseuerantiā,
 ipsam pigrā esse monstrat, cū iusta incepta nō processit idem etiā significa-
 bitur, si eos humores cōcoquat & perficiat, qui sic leues uidebant nature, vt
 bonam partē ipsorū absoluerit, p̄ serationes inter initia morbi. indicataq;
 sui promptitudine ad resolutionē ob p̄fectū colorem, vt nec colera pura
 sub subtilitate imbiberetur, nec sanguis purus putresceret. Sed colera domi-
 nabatur, cū parte sanguinis, vt exitū facilē beatumq; cōsequeret infirmus.
 Que oia si secus cōtingant, saltim vnū ex perseuerantia talis serationis non
 effugies, scilicet morbi prolixitatē. qui saltim sic prolixus, anceps est sui exi-
 tus. Timetur enim virtuti, in longis morbis. 3. huius &. 4. pri. omitto. infir-
 mi inobediētiā, medici & astantiū errores, vt in longis morbis sepe, errores
 cōmittant, q̄ errores quātū momēti sunt, in differēdo crīsim, & aliquādo in
 ipsam, in mortē cambiādo, in principio huius operis perpēsū fuit. Ad q̄d
propositū gētilis ille. in questione de differētia certitudinis pronosticationis
in acutis, aut cronicis, ait. q̄ licet certitudo p̄nosticationis, in processu
in cronicis sit certissima, ob vniformitatē motuū ipsius nature, et absentia
insultuum, potest tamen totum hoc intercipi, de per accidens, ex p̄fectis
erroribus, quibus cronicos patientes morbos sunt magis obnoxii. in acuti-
limo non contingit nisi semel errare, vti in bello. quare &c.

Omnia

¶ Omnis creatio mala est: que non sedat dolorē. Que vero sedat dolorē omnis melior est.

GAZ.

Cōmunis hic quoq; sermo est in oī materia ex corpe secreta, de qua aliis libris, atq; etiā volumine sniarū dixit, vt facilitatē potissimū spectari cōueniat. Sepe em̄ valuit natura prauā vicēs affectiōnē, expurgare corp⁹, & in hoc terrent m̄ci aspiciētes secrete viciū materie, nequaq; cognoscētes vtrū id accidētis fiat rōne, an qz natura prauā mā; foras expellat. Itaq; p̄ snias, tm̄ mō facilitatis scripsit appellatiōnē hoc loco doloris indicauit sedatiōnē, ob quā cōmedat creatiōnē, q̄ dolorē sedet. Paulopost oīa deinceps inditia docebit in melius proficientiū egrotationum, q̄ in quā nomine facilitatis complexus est. Quinetiam postea precipit dictarum indictionū exquisite perpendi vires vt ea iter se conferēdo possis ex magnitudine in deteri⁹, aut meliustotius corporis scrutari momentū, quēadmodū presenti ipse orōne effecit. Si enim a creatiōne nequaq; desinit dolor, inditium bonum nō est, non tñ sufficet tibi id vnum cognoscere ad exquisitam future sortis presentationem. Sed considerari conueniet & alia accidentia, id enim demōstrauit, nigre mentionē habens creatiōis. Igitur cū inditium cōmune sit nō desinere dolorē si crocea fuerit creatiō aut rubra cum minori piculo est, si nigra exitiosissima est. Quocirca cuncta cōsiderās nō solum predictā summā vnam exquisite colliges predictiōis, ac ipse Hip. oīa inditia, tum bona tum etiā; mala percensuit, predictis in animū reuocatis.

GLOSA.

Hip. in sententiis. quotiēs de vacuatione loquitur, diffinit eius utilitatem, ex effectu. puta q̄ cōferat ipsi infirmo, sic in. 1. apho. duplici loco. Sequitur enim humores nociuos vacuatos esse. Sic Aui. 4. pri. cap. 3. aut euacuatio illiusq̄ est euacuandū, & sequitur ipsum proculdubio trāquilitas, nisi lassitudine receptaculorū aut alio morbo de nouo obscuret. Scis enim hoc nomine, nos delectari in expulsione fecum, vrine, & aliorū excrementorū, eo q̄ deposita sarcina, natura alleuietur. Hoc igitur sit primū fundamentū istius textus. Alterū est. q̄ apostemata pulmonis, aut costarū, q̄ laudabiliter terminantur, finiuntur per resolutionē publicam. Hoc est copia humoris p̄ creatiōnem mundificata. Ergo si creatiō dolorē sedat, laudabile est. Si vero minime, malū est. que aut nigra exitiosissima est. Procedendo ergo speciatim, ad sententiā textus. Videtur primā partē textus presupponere falsum, puta creatiōne nō alleuari dolorē. Nā si humor replēs, & soluens cōtinuū expellitur, necessum est partes mēbri vniri, restituiq; ad naturalē cursum. Repondendū est, multipliciter id accidere posse. aut q̄ humor ad suppurationē aptetur, vnde & si pars aliqua expellat, in reliquo manēte maiorismolis, fit agitatio & ebulicio, vnde dolor nō sedat aut mitigat. vnde illud, erit alterū designis suppurationis in textu sequēti. aut q̄ de nouo nouus humor confluat ad particulā, iusta q̄d habet genti. 10. tert. in cap. de pleuresis t̄pibus. q̄ apparēte sputo & vacuato notabiliter, posset dolor

magis

magis intendi quam antea imaginatur. n. multiplicari spntū, ex aliqua portione promptiori ad expulsionem, sed ex maiori confluxu, particula magis discontinuata, dolorem augeri. quā cūq; Matheus ipsum carpiat. aut q̄ illa materia, que in sede affecta manet, adeo peiorem qualitatem acquirat, vt supleat malicia ipsam quantitatem. Ergo omnibus his nominibus continget, screatione non leniri dolorem. Quod malum inquam est, cum altera illarum causarum, aut plures significantur. & inde comendatur dolorem sedari tali vacuatione, quia humorem nocuum expelli in comodum nature significatur. Ob quod accidentia remittuntur, & inde nō coīcidunt cum temporibus coctionis. Notandum vltterius. quod hoc loco, vbi fere claudit materia de screatione, nullus canon vtilior appōi poterat: nam & si laudibus integris, in precedentibus textibus, muniatur screatione, non oīo beata est, nisi per ipsam alleuietur infirmus. iuxta sententiam Aui. de signis bonis & malis pleuresis. multotiens est sputum bonum, facile, similiter & anhelitus. sed si dolor perseuerat, aut tendit ad posteriora, & sit dorsum vti verberati, desperabilis est, saltim in prima septimana. ita vice versa, viso sputo ilaudabili maleq; qualitatis, si cū eo quiescit egritudo, huic duntaxat alleuiationi perseueranti credendum est. dixi notanter perseueranti, quia talis alleuiatio videtur irrationalis, que ex textu Hip. parum permanere solita est. Sed in veritate non est irrationalis, potissime in processu morbi. quia in occulto dominio nature fundatur, & si publica symptomata essent timenda. Expurgat enim natura, eo tempore pessimas materias, quas superauit, & sat fuit dominiū nature, in aliquam partem eius contemplari, sic gentilis in questione de maioritate morbi, sic Gal. i. 4. apho. cōt illius. incipiētibus morbis. ac in presēti cōmento. Iuxta quod, hoc saltim negari non poterit, vt preponat screatione q̄ dolorem sedat, ei q̄ ipsum non mitigat. Quia tamen dolorē nō sedari, screatione, non est oīo exitiale. cum morbum prorrogari, aut in pus verti idicet, additū, nigra est illa screatione, q̄ non sedat, exitiosissima est. quasi dicat: in tali, & si differatur morbus, ob malitiam humoris indicati, tali nigra screatione, non est expectandum bonū. Et iposterū sedet dolorem, sedq; vita & dolor simul sedetur. sicut in perfecta declinatione, screatione & dolor simul finiūtur. Si vero screatione, rubea est, citrina: aut alterius coloris. non oīo mala est. & si non sedet. quia in tēpus sequēs magis castigato humore, expulsio erit facilior, copiosiorq; & sedabit dolorem. quare &c.

De purulentis.

Caput. x.

Quicūq; dolor in his affligit sedibus nō desinēs: neq; screationis purgatione: neq; ventris subductione: neq; vene incisione: ac medicamento & victus ratione in suppurationem verti sciendum est.

SAL.

QVICVNq; dolor circa thoracis: ac pulmonis sedes ne desinit

siuit adhibitis subsidiis idque malum tantummodo habet, nec vllum aliud exitiosum inditium adest eum suppuraturum expectabis, hic nam per quodammodo medius est inter eum qui soluatur celeriter, & eum qui insanabilis existat.

G L O S A.

Cum bifariam apostemata harum sedium terminari frequentius contingat, scilicet resolutione, & suppuratione, cum de ipsa resolutione que per scurationem fit, dictum sit, ad suppurationem transit, que erit fundamentum fere omnium que dicturus est, ad finem libri usque quam suppurationem plurima committantur signa, de quibus autores. inter quos Aui. 10. tert. in proprio cap. que duplicia sunt, aut positiua, sicut est vehementia doloris, anhelitus difficultas & eius duplicatio apud dilatationem, & prauitas & intensio febris, asperitas lingue, talis siccitas, & alia id genus. que omnia fundamentum habent, quia materia que suppuratur, fit magis intranea membro. vnde & si paniculus non sit multe corpulentie, etiam partes proxime carnis dilaniantur. vnde dolor intenditur. & cum hoc priuato sputo, aut spissitudine paniculi tegentis pulmonem, aut humoris tenacitate, aut simili modo. tota ebullit, ac inde febris suscipit incrementum, & duplatur anhelitus, natura non potente primo ictu ex panfionis, tante flame subuenire. ex quo pleuresis que suppuratur, instar est inseparabilis febris, que tota seruatur ad vnam diem criticam. vbi accidentia coincidunt cum coctione. dacto que semper magis prona ad malum talis sit, vnde monachus. 3. teg. & qui ipsum sequitur, non erubuit dicere, accidetia propria, in statu huius morbi esse maiora. Sed de hoc alibi. Nec videatur absurdum, ea signa que apud omnes ipsam passionem ostendunt, eadem, conditionem ipsius demonstrare. scilicet que ad pus vertitur. Nam id non ostendunt, nisi per sui incrementum. sic Gal. 1. de ratione victus cot. xxxiii. inuit. que pleuresim malignum explicuit Hip. per aditionem viscositatis sputi. Quod Hip. in. 2. apho. in textu. circa puris generationem &c. In presenti tamen solum tanguntur ab Hip. signa quedam priuatiua, scilicet que cum hoc apostema sit talibus sedibus, & tale non offertur cum signis letalibus, saltem pro eo tempore, quod implicite ex Gal. in cot. presenti intelligitur. nec illud apostema fuit induratum, aut permutatum, ad alias sedes, cuius inditium est, que accidentia non sunt remissa. nec plane resolutum est, quandoquidem remediis communibus & priuatis non quieuit, ergo sperandum est in pus verti. que si vis addere etiam que non desistit ad. xiiii. diem, tunc magis time. Nam & si precessit sputum, exiguum fuit, & duntaxat partem tenuem mundificans. de quibus priuatiuis signis, etiam Aui. illo cap. textu illo. & omnis pleuresis que non quiescit per sputum, nec per minutionem, nec per alia, tunc spera saniositatem, aut mortem ante ipsam secundum reliquas significationes. que verba Aui. potissime. eo loco. aut mortem ante ipsam. sunt magni misterii, quasi inuat, que de illis apostematibus, que ducunt ad

S

mortem

mortē, celerius ducant, quā illa, que ad suppurationē perueniunt. Cū Thadeus in presenti, & dicit se insequi Gal. in presenti cōto. q̄ hec apostemata que suppurātur, media quodāmodo sunt, inter ea que celeriter soluuntur, & ea que insanabilia sunt, qđ intelligit ille doctor, quo ad differentiā tēporis. Sed in veritate nō assentio Thadeo, nec illa est Gal. intētio in cōt. presenti, sed solū conditionem horum apostematū suppuratorū explicare. que media sunt conditione, ad ea que simpliciter salubria sunt, que intellexit. in verbo, que celeriter soluūtur. Et inter ea que insanabilia sunt, i. ea que simpliciter sunt mortē inferentia. quia horū que suppurātur, aliqua in bonum terminātur, aliqua in malū. vt videbitur in processu huius libri. q̄ si non acceptes hanc verā expositionē, ex argumēto qđ potest fieri. q̄ omnis morbus aut est salubris, aut mortalis, & sic nō datur tertiu, nisi quo ad differentiam tps. vt ille doctor. Solue sicut ad questionē de motu inspirationis, nam licet inter motū cum cognitione, & absq; ipsa, nō detur mediū ab negationis, bene tamen inter motū pure cognitium, & pure naturalem, vt in inspirationis motus. abnegatus a puritate illraū conditionum cōtractarum. Si omnis morbus aut est salubris aut mortalis, sed inesse cōtracto, puta in his apostematibus, aliquod est, quod nō est simpliciter mortale, aut simpliciter salubre, sed medio modo se habens. & si tale salubre sit aut mortale, & tale est quod suppuratur. Sicut ergo color rubeus nec disgregat visum, vt albus, non congregat vt niger, sic tale apostema, nec est salubre, vt que maxime obediunt, & inde celeriter soluuntur. nec ita letale, vt que omnino insanabilia sunt, quia sic nullus euaderet, ex apostemate suppurato. Si autem vis, quodammodo saluare Thadeū, quo ad diff. temporis. dice ea apostemata, que suppurātur, media quodammodo esse, inter ea que breui tempore soluuntur, & ea que post rupturam occidunt, (ex noxis que rupturam insequuntur. & ea que secundum significationes alias occidunt ante suppurationem, de quibus Aui. sunt apostemata alia, multo magis prementia virtutem, sicut erit illud, quod suffocando interficit. quod introducit secundum longam seriem, statim pro maiori enucleatione, ex Hip. in. i. de ratione victus textu supra citato. Colligamus ergo sententiam autoris in hoc textu. est agere de apostematibus que suppurātur, quod cognoscemus positue, per signa posita in initio glose, & priuatiue, q̄ non quiescat, adhibitis auxiliis congruētibus. ad quorū enarrationem procedamus. Ob quod notandū, q̄ cum tria sint instrumenta medica, chirurgia non habet locum in his apostematibus. nisi apertio ad pus expurgandum necessaria sit. De aliis aut duobus in textu fit clara mentio. inter que victus ratio, tanti ponderis est, vt existentibus in acumine doloris, si ptisana offeratur. mors inopinata succedat, ipsis subito suffocatis, totū Hip. in textu citato. qui incipit. quibus latus dolentibus &c. Qui textus Hip. non parum faciet ad nostri

nostri explicationem: quando plene enodatus fuerit. nā ibi introducitur per
 modū causę. quod hic per modum signi, vt scilicet cōpetenti auxilio omni,
 ministrato, si dolor nō soluitur, si talibus ptisana offeratur, in breui mortis
 iperio subicietur. duntaxat q̄ ibi subita mors, hic transitus ad collectionem
 nem indicatur. tūc dubito recte, suppurandus, quare nō perit si nō cibatur
 potissime cū in dies differtur hec dispositio. aut si cibatur, quare nō suffo-
 catur & ea morte preuenitur. Respondeo, illo textu Hip. in primo de ra-
 tione victus. depingi quandā pleuresim, sic terribilem in acumine suorum
 accidentium, & conditione humoris, q̄ si qua spes est salutis, est nō diuertere
 vnquam cibo ipsam naturā a pugna, & satis ostēditur malicia ipsius mor-
 bi: quandoquidē omni cōpetenti auxilio nō mitigetur. Vnde offerre quid
 in talibus est occasio repentine mortis cū stertore, & fredo horribiliq̄ colore,
 vti si a fulgure percussū essent, de quo supra satis. Nec nego, eā ipsam pleu-
 resim, esse suppuratiōi obnoxia, & si victus ratio ad pl⁹ eo libro, vsq̄ ad .7.
 diē negetur. nā ante .7. suppurari nō est oīo impossibile, vt inferi⁹. nec dictū
 Aui. si vsq̄ ad .14. diē non mandificatur. Necessario facit intelligere, ante
 .7. non posse suppurari. & sic bifariā soluo obiectū, primo illam pleuresim
 terribilē, esse etiam huius textus, q̄ illis eisdē signis suppurari indicatur. &
 in tali, omnino priuari cibū: non indecet, nec tanto intervallo temporis suce-
 dit, vt virtuti timeatur, q̄ magis nō sit timendū, si cibaretur. Est autē ea p-
 hibitio cibi oīo necessaria, quia vie anhelitus sunt occupate, pauca de mate-
 ria coniūcta expurgata. Dico. 2. illam pleuresim terribilē, descriptā in .i. de
 ratione victus, esse mortē, aduocaturam eo tēpore, si cibus offerat. Et est
 illa, que quo ad diff. tēporis, potest preuenire mortē suppuratorū. vt supra
 tetigi ponderando dictum Aui. in honorē Thadei. Hec autē huius text⁹
 potuit sub leuioribus simpthomatis, non parari resolutioni, & inde, ipsam
 pronam suppuratiōi, concipimus. in qua non tanta enedia opus erit. & si
 maiori, solum ad tēpus suppuratiōis, vbi simpthomata inualescunt. & tūc
 non suffocarur, etiam si dolor non cessauit, quia tūc subtilissime cibo, at in
 se, poterit esse magis lenta pleuresis, in qua nō quiescit dolor ob lentore hu-
 moris, in prima vero, ob fraudulentiā. ad que oīa diligēter aduerte, nā in his
 arduis questionibus, meus Thadeus dimittit me solū ministrare, & nō est
 ei cura. Nota tandē & si de ōni auxilio. in litera mentio fiat, nō esse semp
 omnia necessaria in pleuresi. nam aliqua petit floboth. & altera farmacū, &
 ratio ex alexandro & Aui. in textu in curatione pleresis. incipit & quando
 flobothomie succedit sincopis, aut cōstrictio anhelitus, est signū, q̄ flobotho
 non erat necessaria, tunc leni naturā. nec obuiare volo Gal. 2. de ratioe
 cōtō illius porro sipasio. Si ergo talibus ceterisq̄ ex fomentis, sirupis, & si-
 milibus nō quiescit dolor, signum est q̄ prohibitio collectionis q̄ queris est
 difficilis. ergo para te: ad regimen suppuratorum. quare, &c.

Quaecumq; suppuratur dum scretio biliosa est: exitiosa admodum sunt: siue visissim bilis ac pus: siue simul excernantur. **GAZ.**

Quaecumq; in partibus corporis perspicuis suppurantur: si talia ut parte pus habeant, parte reliqua materia nequaquam curatu facilis affectus est. Si vero acie nondum habeat pus ut malificum quoddam illis adfuerit inditium, multo magis prauus est. Si ex his multo magis prauum esse censendum est eum qui precipue sede fatiget, indicatur enim humor quidam ferocissimus, quando quidem demonstrante natura quo nam modo preparata sit ad concoquendum nihil prorsus illi concessit. **GLOSSA:**

Facta mentione in antecedenti textu, quibus signis suppuratio expectanda sit, quid presagire possimus, per conditionem eius quae ex apate sic suppurato expellitur, docet in presenti. & habet textus tres partes, primam quod scretio colerica que visitur in apatibus, que suppurantur est exitiosa. Secundam, quod non solum talis per se, imo si purulente misceatur. Terciam, quod non refert, siue simul videatur talis scretio mixta, aut susceuiue. altero ipsorum precedente, aut subsequente. Et licet sic breuiter se expediat Gal. in hoc cotro: parumque dictum sit ab aliquo exponetium super hoc textu, ad ipsius lucem aliquot punta diseremus. Primum si illa scretio est in suppuratis ante rupturam, aut postea. Secundum si scretio colerica intelligitur in specie, an sumat coleram pro quouis crudo humore. Tertium quid erit peius, esse solam biliosam, an mixtam. 4. quid erit detestabilius, colericam precedere, an subsequi. & demum, vltimum de causa ad iniam Hip. a quo incohemus quia fundamentum nobis erit ad alia. Sit ergo primo notandum, quod ut colligitur ex Aui. tertia. 4. cap. 20. consentaneum est in suppuratis, maturari sanie, & inde rumpi apam. quae natura per se aliquando facit, aliquando eget adiutorio artis. ut in capitulis practice est videre. ita vice versa, multum timeat, cum apostema ante maturacionem rumpitur. dicente eodem autore cap. 1. de pleuresi. Et quandoque accidit ruptura ante maturacionem, & postquam ipse causas adiecit, claudit sententias inquires, & illud est timorosum. Scio enim rasium, alias dixisse, saltem multum difficilius mundificari, & curari. & si chirurgici in loco neruorum festinet ad apertionem. Sit secundo notare, quod ut ex precedenti serie colligitur hec apostemata suppurata. referenda sunt ad sedes in pectore, & si ad pulmonem iustius, quandoquidem omnia que sequuntur de empimathe, ptisi & similia per manus pulmonis succedat, & si aliunde inicietur. quod totum Aui. parum post citatam serie. in verbo mediante pulmonia, & absque mediatione ipsius. Tercio notandum: satis utile esse ipsi infirmo, ut apostema suppurandum, ex tali pendeat humore, qui obediat tali alteracioni nature, Et quod non aceleret rupturam apostematis, potissime membro, vbi solutio conuini est verenda. & quia colera, de se humor est acris, & acutus, his modis potest esse infestus nature, inde dicit autor. Vitiosa sunt que suppurantur

apostemata, si id quod expellitur biliosum est. Nā natura valde fatigabitur in sui victoria, & sui acredine rumpendo paniculū, non dabit inducias, vt complecte vincere possit talē humorem, hinc patet, qualiter humor colericus & si magis desideretur in apostematibus, que ressolui possunt, si tñ suppuranda sunt, miscella sanguinis elligibilior est, & a fortiori purus sanguis. Nisi propter prōprietudinē, que est in pure sanguineis, ad suppuratiōnē: poti⁹ q̄ ad ressolutionē quia supp. alicui mēbro est valde suspecta. patet deinde, quare supius elixit screationē flauā paulo pmixtā sanguini, & non pure rubrā, aut pure flauā, quia talis sic mixta, indicabat apā in vtrūq; paratū cū minori metu. De primo igitur pūto verisimile est, q̄ illa screatio est ante rupturam. quia talis, vt textu sequenti, habetur pro summe mala, si die. 7. a principio collectionis visū. & constat q̄ raro visum est apostema tale, rumpi in prima. 7. & si id, statim inferius reppetemus. imo rupturā differunt, ad. 20. & 40. &c. item q̄ difficile esset, post rupturā videre per se coleram, imo mixtam & confusam comertio puris. Creditur ergo ex apostemate suppurato, ante rupturam aliquam partem expelli, que viis magis finitima est. que exit a pulmone per asperam arteriam, aut aliūde ab ipso suggitur, q̄ si colera impetu suo, & acredine, magis prorritat, citi⁹ expellitur, quandoq; simul cum pure, aliquando post ipsum, quod totum videtur esse de clara intentione autoris in literal. Nec pugnat valde, hanc partē substinere vellentibus, dictum Aui. in. 10. terci tra. 4. cap. 7. qui postquā locutus fuerat de permutatione pleuresis ad suppurationem, inquit q̄ minuitur materia aliquando, cū manifestatione solutionis subtilis colerice. Ergo post rupturā, potest esse vacuatio pure humoralis, respondendum, nō colligi ex textu, apostema esse ruptū, nec suppuratum, bene permutari ad ventrem, ipsius subducone. si autem facis vim, q̄ Aui. intelligitur post suppurationem, dic q̄ euacuatione per aluum, plurimis materiis colericis vacuatis, que erāt causa antecedens, non inconuenit totam deiectionem iudicari colericam. Et licetiam do, textum istum posse intelligi rupto apostemate, & erit in illo, quod rumpitur in prima. 7. de quo statim, quod non erit parum inditiū, fere totum illum humorem, esse bilē, quandoquidē sic accelerauit rupturā, qua prima ruptura, ac ipsius processu, est videre illas vicissitudines screationis. De alio punto dicimus, q̄ vt est videre. 7. Apho. cōmento illius. si febris non a colera habeatur, aliquando omnis humor sub colera cōprehenditur, & potissime cum humor est crudus. iusta illud Hip. in. 2. de ractione victus. In ieiunantibus preter consuetudinē in textu. 44. ^{at. 47.} in presenti ergo, de ōni humore crudo non cōuerso ad pus, potest intelligi, quia inobedientiam ipsius ad virtutē alterantē indicat. qđ est satis malum, potissime cum non datur locus coctioni. Sed ad intēcionē Hip. de colera in specie intelligitur, & de ea potissime, que sincera videretur ob victoriā

qualitatis. que mala censetur in signo, & non minus per viã causę. cū ultra rupture a celationē, adhuc ipsum pus magis corrodet, prout sapit adeo edacis colere vestigiū. Ad alium punctum dicimus q̄ preire colericam secretionem eligibilius est, cum sit spes in ipsius castigatione successu temporis. Dum modo sit inter capedo notabilis inter vtrūq̄: & sic quanto plus secretionis habeat puris, magis cōmendabitur. & si cōtō illius, (secretionem vero talia 14. die mori) potest sumi contrariū, verbo (Purulenta. 7. die) sed veritas est quod diximus. quare. &c.

Potissimū vero quotiens suppuratio excerni ab eiusmodi secretionem septima die egrotationis incipit. **SAL.**

ID quoq̄ cōmune est cuiusuis per diē decretorium secretionis. Deterius enim ad iudicationis firmitatē conducit, vtrum vero bonum an molum sit, alijs cognoscit signis. Si enim sudor fiat septimo die, siue deiecto alui siue sanguinis fluor meliorē si reddiderit egrū, inditium bonū, si deteriore malū est, & alterutrū firmū esse ostenditur, nō quēadmodum si alio existat. Sed de his libro de diebus decretorijs, atq̄ etiam volumine de iudicatione fusius diffinitum iam est, in quibus oportet antea exerceri eū cui libeat dicta Hippo. exquisita consequi ratione. **G L O S A.**

Cum secretionē biliosam, mixtā puri, aut successiue visam, dānauerit in suppuratis in textu p̄cedenti, nūc ostendit quādo erit firmitus illud vitu perū. Subdēs, potissime si i die. 7. incipiat talis secretio aparere egrotationis. Per principiū egrotationis itelligit nō quēcūq̄. sed principiū collectionis & couersionis ad pus. cui? principiū, notā habebis inferi? in eo canone, cōsiderare cōuenit suppuratiōis fore. &c. nā prima. 7. egrotationis absolute, pōt esse, ipso apāte nondū in supurationē inclinato, quo magis iā pus habere. Tamen intimius cōtemplando istū textum. potest intelligi de. 7. prima die egrotationis, vt talis secretio biliosa aut mixta videat̄ prima die rupture. & hoc sit apā quod rūpitur in prima. 7. a die egrotationis. Iusta sniam Aui. in cap. 7. tract. 4. iam citati & ruptura saniosi in die. 7. est ex eis que raro nominatur. Dat tamen statim causam ad illā possibilitatē, cū dicat & quanto plus fiunt accidentia collectionis vehementiora, erit eruptio velocior. igit̄ si in omni dispositione suppuratorum, secretio biliosa cum pure, suspecta est, in eo apāte potissime, quo in prima. 7. a die egritudinis visit̄. quia tunc magnū dominium colere certificatur, quādoquidē adeo accleravit rupturam. vt post illum diē nō differatur, quo sic perp̄so. vno aut altero modo, opus est addere, quare ad firmitudinem huius inditii, tantā uim fecit, q̄. 7. die talis secretio comparuit. Pro introductione ad quod est notandum, q̄ vt longa exquisitaq̄ experientia antiquorum approbatum est: non sunt omnes dies qui egrotis succedunt a principio morbi ad finem vsq̄, equales in bonitate & malicia. Nā ex in fluxu corporū supra celestiu, & potissime ipsi?

ipſius lune que his inferioribus propinquior eſt, que incidēs in circulo, ſue propria virtute, aut ſitu aliorū ſiderum bene aut male fortunatorum, ipſis infirmis iuſta initiū egrotationis, & ſucceſſum ipſius, cauſantur aſpectus varie nominationis, & virtutis. Sub quibus viſa eſt dies. 7. que fit ſecundū aſpectum quadruplicitatis, diſtās per tria ſigna, a punto principii. & ſi cauſam exactam talium ignoret ipſe medicus, dum viuūt. vt ex Gal & zoar ſumitur. Quantum autē dies. 7. ceteros dignitate & virtute precedat, Gal, p longam ſeriē primo dierum decretorium non lōge a principio, ac breuiter prima ad glauconem verſus finem. In ſerie, conſiderandum quotus ſit dies egritudinis, nā ſeptimo die etiā breui natura apparatu, ad criſim per euacuationem mouetur: ſextus vero magno indiget. omitto pulchrā cōparationem regis ad. 7. diem, thirani ad. 6. de qua Gal. primo loco citato. Notā dum tamen, non eſſe totam vim ſalutis aut mortis, contribuendā huic diei aut illi, vt quipiam antiquorū preſumpſere. contra quos ſingulariter Gal. eodem libro ad terciā partē libri. cauſa enim principalis eſt ipſius infirmi virtus, medici peritia, aut ignorantia, auxiliorum copia, & oportuna adminiſtratio. vt ea que extrinſecus ſunt, locum habeant prima Apho. textu. 1. q̄ ſi aliquis in fauorē antiquorū obiciat, ergo nihil eſt, q̄ hos dies laudem⁹ aut poſponamus. quandoquidē preſacte cauſe ad vtrūq; latus ſufficiant. Videmus q̄ plurimos infirmos mori, releuariq; ſine inſultibus creticis. Reſpondendū eſt cum Gal. eo loco. hoc precii eſſe in talibus diebus, vt ſi dies ſit laudabilis, pauciora ſigna, aut cauſe minores, ſufficiant ad bonum, Si talia ſunt laudabilia, ac vt malum mitius & tolerabilius ſit. ſecus de indiſtis malis, aut cauſis, in die vituperabili, quo mala creſcunt, bona autē obſcurātur. totum pulchre Gal. rege benigno, ad thiranū, cōparato eodē libro. Ad propoſitum igitur. Dies cretica, potiffime que principalis eſt, hoc habet virtutis. vt firmitudinem iudicii conferat. & ſi ex aliis ſignis, ſit diffiniēda iudicatio, ſi ad malum, aut bonū futura ſit. nā ſi ſigna in ſe mala ſint, vt ſcreatione bilis & puris, preſumēdum eſt de peiori ſtatu futuro. tum q̄ in die cretica apparuerunt, tum q̄ in potiffima die qualis eſt. 7. nam quid ſpectā dum eſt, niſi ſummū malum? Si die, quo natura fouetur laudabili aſpectu corporum ſupra celeftium, morbus impetū ſuum magis pandat. vt habeat locum illud Gal. in primo cōmento in ſecunda. Apho. ſi ſolētia iuuare ſuo tempore non iuuent, mala preculdubio eſt eorum ſignificatio. Ergo colligendo totam ſententiā textus, dicimus. q̄ in textu precedenti vituperauit preſactā ſcreationem, que firmior erit, ſi in prima. 7. appareat. nam aut antea, non contingit videri eam eſcreationem, cum media ſint hec apoſtemata inter ſalubria & ſubito letalia, que quarto occidunt, & lenta magis, que ad alium differuntur terminū, aut q̄ ſi, 6. aut quinta apparuiſſet eſſet p portione maioris vigoris, in cōmēto ſequenti quia talibus diebus, ſi natura

non exaltatur multū supernis fortunis, nec mirū, si morbus ostendat, suum vigorem. aut dactō q̄ illud apostemia tūc non rumpatur, visitur. illa screeatio ante rupturam, indicans maliciam explicatā textu antecedenti per summodum. & tanto stabili omnino, quāto dies cretica persuadet, & potissime vii. q̄ si diebus sequentibus creticis appareat, merito dierū creticorū, non erit sic timendū, secus aliis cōsiderationibus. de quibus postea. quare &c.

¶ Screamem vero talia: mori, quartodecimo die sperari potest: nisi bonum aliquod illi acciderit.

SEZ.

Malium veritatē re ipsa dedicistis me predicentē talium experti, quocirca animaduertere vos oportet ea que Hip. dicit non talia existimare potestate haberi, qualia a multis medicis scripta iam sunt. Quippeq̄ cōmentationib⁹ tenus & rationibus verisimilia sunt, sed egrotationū operibus explosa. Etenim intentionē ab eo proditā mediam aliorū bonorū malorūq̄ considerando poteris predicere diē quo aliquis moriturus est. Subiiciamus enim egrū screeate purulenta septima die, nō tamen per totū diem, sed cū aut biliosum aliquid, aut illud tantūmodo sine materia purulenta, atq̄ in eo esse alia oīa media ab etate, natura, tpe, terra, ac ppia facultate ita vt nec facultas vehementissima neq̄ debilissima, habeatur. Itidem & temperamentum egri, nec optime constans, neq̄ deterrime pari modo tempus, terram cōditionem, etatem egri inter optimam ac deterrimā esse subiiciamus simili ratione in vnoquoq̄ signorū genere que media sunt egro inesse subiiciantur, hunc sperabis quartodecimo die moriturū, ita vt hic melius mortis impetus censeat. Accedentibus vero bonis inditiis plus tēporis processurū mortis aduentū. Malis vero citius q̄ quartodecimo die moriturū. At vero que nam sint bona, aut mala inditia persecutus ipse deinceps quedam nīatim exposuit, quedā breui summa perstrinxit. Ceterū ipse nequaquā hec accipies perinde vt sit cuncta equalia habeant, sed in aīo retinēsea que Hip. scripsit, queq̄ ipsi adiecimus numerū ipsum cōsiderabis, ac potestatē, dum ipse ait. Salutaris admodū est, & exitiosus admodum est primarie id potestatis, alterum in bonis, alterū in malis instituens itidem dum ait proximam fore mortem, aut vbi exitiosissimum dixit non simpliciter exitiosum. Quinetiam de signis salutaribus quotiens dicit magnam vim obtinet ad salutem, & rursus ad securitatē enim indicat ac morbum fore breuē, vel aliquid tale adiecit. Alii vero simpliciter exitiosi, aut rursus simpliciter salutare media ordinis ambo pro natura propria sunt. Porro preter eos ambos quoscunq̄ dixit comparate, aut exitiosiores, aut salubriores, aut adiecit magis ac minus. Siquod enim primi ordinis malum accessit inditiū quinto aut septimo die predicte exitiose screeationi, eger ad vndecimum diē nequaquā deueniet, magisq̄ si plura talia non vnū tantummodo existat. Pari rōne si qd̄ admodū salutare existat, ad tertiā vsq̄ septimanam extendetur

extendetur morbus, permixtis vero inter se exitiosis ac salutaribus signis, aut his magis in utroque genere, minus illis, aut quouis alio modo, ex pluribus inquam ac fortissimis bonis signis sperari potest, egrum plus temporis duraturum, ex contrariis vero minus, nec secus si quis senex, aut debilis viribus, aut in tempore, terra, conditione praua, ac male temperata egrotet, acceleraturum mortis aduentum expectari oportet, maximam rursus vim habere existimans ductam a viribus intentionem. **G L O S A.**

Qui optat tenere modum quem diximus, prefactam scelerationem videri ante rupturam, fundamentum habet in presenti commento. cum sentiat celerius a. xiiii. expectandam mortem, si ante. vii. inditia mala videantur. Sed affectantes oppositum tenere, illam sententiam referent, ad inditia alia ex virtute, temperatura, inspiratione, & similibus. que iuncta scelerationi primo vise in. vii. ante. xiiii. promittent exitum ipsi infirmo. que modificatio, est uti exceptio quedam ad sententiam nostri textus, qui nude asseuerat. xiiii. die moriturum egrum. Si in. vii. ab initio egrotationis visa fuerit. sed a parte post, videtur differri terminum, visis bonis inditiis. de quo expressit in textus calce. Quod more Hip. seruato, ex opposito concipit accelerationem a dictum terminum. cuius meminit Gal. in cot. quicquid ergo sit habes autoris intentionem. Vulgatum est per omnem doctrinam Gal. & Hippo. dies principales aut magis communes, quos ceticos appellamus, duplices esse, indicantes & indicatos. Sic in eo textu. 2. apho. septime. est. 4. indicatiua. Notandumque deinde, singulis illorum dierum posse morbum iudicari, ac eosdem vna indicare, quod sequentibus futurum erit. Iusta ipsorum proportionem naturamque. non tamen ea ratione qua iudicat, indicat, aut econtra. Ob quod considerare oportet, quod talis indicatio est duplex in hac schola. quedam priuatiua, ut si dixerim signa coctionis non apparuere ante. xi. ergo crisis non erit villo pacto ante. xx. sicut in anxione expresse Gal. docuit. altera est positiua, ex destinato die & preciso. ut quarta apparuit nubes alba, ergo in. vii. erit crisis. conformiter ad sententiam Hip. in. 4. apho. in textu quibus. vii. die. Sed aduertendum est, quod in hac positiua indicatione, que sic per dimidium septimane, ad ipsius integritatem, refert multum, si in prima septimana, aut sequentibus, utaris ea lege, nam ex Gal. 1. de crisi. & si in prima septimana. iiii. dies indicet. vii. quanto magis elongamur a morbi principio, frangitur hec certitudo. Sic quod. xi. non indicat necessario. xiiii. immo minime. nisi exacta eo die appareat coctio, ac tunc morbus properet in motu suo, ac aliis adminiculis, que ibi per Gallenum est videre. Que autem sit ratio tanti discriminis? poterit esse, ut consentaneum sit rationi, naturam que suos neruos adeo applicuit morbo, ut in quatuor diebus ab initio egrotationis, signa actionis perfecte ostenderit, ut prima die cetica, vincat omnino morbum ipsum, humorem vacuando.

do. Sed cum in vndecima, sic spatio distante a morbi ianua, primo patit suum vigorem, aut renitentia morbi, aut ipsius ignauia perpenditur, quomodo ergo complebit victoriam quatuor diebus qui restant: nisi nouum conactum assumat, properando in motu suo, vt iam commonuimus. Ex quibus licet considerare, quantum quaternariorum vis frangatur post primam septimanam. vt potius. vii. dies indicet. xiiii. quam. xi. & ita vii. minime indicet. xi. que est. iiii. a septima. ob pigrificiam nature, que vsq; ad. vii. non manifestauit suum vigorem. non negado diem. xi. posse. xiiii. presagire, & .xvii. sed per. vii. diem, ipsa. xiiii. certius indicatur. Quod si queras, que est ratio que persuadeat per equam distantiam esse certior vim indicationis, vti inter quartam & septimam. & .vii. & .xiiii. est q̄ communiter assignatur in nostra schola, tantum temporis esse a principio morbi vsq; ad indicatiuam, quantum ab ipsa ad iudicantem. Nam clauē non errante, consentaneum videtur, tantum temporis suffecisse ad manifestandam victoriam suam supra morbum, ipsa apparente coctione, & ad ipsam consumandam, tu autem poteris subtilius satisficere. ex quo si vndecima indicante, crisis forte in. xiiii. succedat, nec certa, aut completa erit. que omnia sunt Gal. in predictis locis. Ergo visa screatione in. vii. die, pmittitur mors in. xiiii. ex rosura pulmonis, aut suffocatione, ipso pure non expurgato, aut virtutis dissolutione, a morbi malicia procedente. Que mors, crisis dici potest, nomine crisis fusius sumpto. ex Gal. 3. de crisi. qui terminus, vt inuariabilis sit, pendet ex multis. Primo vt caueatur omnis error extrinsecus adueniens, qui tardare, accelerare, cambiare crism vallet. in primo dierum decretorium. Sintq; reliqua inditia, que in egris visuntur, media, hoc est. de se non plus bono, quam malo consulentia. de quibus Gal. in commento satis fuse. Sed sane, non exigue admirationis est, videre tantam certitudinem mortis, ex illa screatione biliosa purulentaq;. Quid enim peius indicare poterit, quam pulmonem esse dilaniatum: sed cum pthificos videamus per plures dies, mensesq;, omitto historias, quibus annos vixisse plurimos, pthificos aliquos, narrat. In quibus pthificis est vlcus notabile in pulmone. dic q; affectus iste, quo ita certa pmittitur mors, est apostema pulmonis, vt presumit. & ex humore bilioso, quod per quam cito ob ingentem flammam difficilemq; inspirationem minatur mortem ex Aui. cap. ppio. aut si contingat suppurari, ad instar morbi absolute acuti, nec iniustum est. xiiii. die terminari, & in malum. iusta bilis conditionem, natureq; pigrificiam. ac ipsius pulmonis notabilem solutionem. pthificos aut obtulisti diu durantes, quos semper febrere haud est necessum. getills in extrauagantibus. questione ppia. ac ex ruptura vene tales fiunt, q; per tempus solidatur. & tandem visuntur monstra in hac materia. vt plurimos viderim, aduersus nostras leges, perdurare. Et quosdam, breui sputo sanguinis, infra mensem interire.

interire. Alter punctus principalis huius textus est, an hec creatio sic necessario obliget ad mortem, vt visis signis bonis, non sit euadere, aut antea aut post. xiiii. & cum mors, vitaq; ex proportione virtutis ad morbum pendeat, terminus vero ex proportione istius proportionis. Tertio huius ac libello de constitutione. ita q; de hora precisa, qua mors succedet, possumus presagium facere. 3. de crisi. Id primo enucleemus, demum ad principale reddeamus. Ex Gal. ergo. 1. de criticis & 3. de crisi. habetur, q; iudicatio semper accidit in hora maioris afflictionis, vnde habita consideratione ad pares, & impares dies in quo infirmus magis affligitur, sciet, si crisis erit in pari, aut impari, & ex indicatiuis, quo die succedet, & ex hora afflictionis maioris in diebus precedentibus, scietur, qua hora succedet mors. si in initio paroxysmi, declinatione ve. & vulgus valde attendit ad illud, & has preeuntes afflictiones, vocat terminos. vnde ex eodem indicatiuo, poterit. xiii. & xiiii. indicari. ex motu per pares, aut impares, alibi videndum. Ergo q; crisis ad mortem, futura sit in. xiiii. & qua hora poterit certificari, nisi regio, aut simile, id asceleret. Scis enim tertiam ante. 7. non damnari ab aueroi, ob calorem hispanie ad principale igitur procedendo, notandum est. signa que aperto marthe mortem indicant, salutem ve, esse a Gal. duplici tabula constituta, in presenti coto. totum captum ex presagiis Hip. ac sententiis, vbi de inditiis mentionem facit. in prima tabula sunt ea, que narratur ab Hip. per verbum superlatiuum. Vti exitiosissimum est, aut mortem de proximo indicat. ita in salutaribus. In secunda vero tabula que per positiuum narratur, scilicet salutare, aut exitiosum. & poteris efficere tertiam tabulam, secundum comparationem. Vti si primo subiicias casum virtutis vitalis, aut sputum nigrum. Pro secundo inequalitatem caloris in corpore, pro tertio, inspirationem difficile & prostatum appetitum. & sic subiicias in signis salutaribus. quo sic perpesso, sentit Gal. respondendo dubio nostro, tres propositiones. Primam, si cum prefacta creatione biliosa purulentaq; inditia, que visunt in infirmis, sint quasi neutra, non potius bono quam malo consulencia, erit iudicatio in. xiiii. quasi lingua infirmus, legi morbi & virtutis. non viso vnde acceleret mors, aut tardeat. Si vero signa mala adsint, & forsam primi ordinis, & videatur ante. vii. forsam erit mors in. vi. aut. xi. aut. ix. in quorum conferentia, vt ipse docuit. 1. de crisi. virtutem signorum attendas, & non numerum duntaxat. Sepe enim duo vincunt decem. & si malis maior fides detur. Ob qd in. 1. aph. 2. parti. de noxa somni ptulit mortale, de iuuamento aut, non salutare adiecit, sed minime mortale. Vnde sit tertia propositio ex Gal. q; visis signis salutaribus, quibus numero aut valore superent mala, mors differetur post. xiiii. hec Gal. nos autem ad absolutionem doctrine ulterius procedimus, inuestigando, an vita possit promitti. & quipiam occasionem suppressere ex textu sequenti, cum de signis salutaribus nomenclaturam figillando, ait, q; si alia fuerint, vitam sunt

polli

pollicentia. Item quia non minoris timoris videtur sputum nigrum in pleuresi, hac secretionem. Sed sub tali non semper mori, vt supra agitatum est, contingit, ergo. Item a thetano infestissimo morbo, & schachilos, hoc est apostemate substantie cerebri, dicitur in sententiis. qd si transeant. iiii. die, euadunt. Qualiter ergo in hoc malo, promittetur necessario mors, prorogato sic termino morbi. Item ex Aui. de signis malis pleuresis, si sputum est diuersorum colorum, & dolor auget, interficit in. 3. & si transit tertium, sanatur. Ob que omnia non videtur esse plus contentionis, in hac biliosa secretionem, vt termino illo preterito, non sit possibile, virtutem conualescere. vincereq; & sanitatem succedere, vt Gal. 7. apho. coto. textus citati pronuntiauit. Cum tamen ex Gal. in presenti commento. duntaxat ad vitam aliquot diebus prorogandam, minime tamen tuendam, virtus si constantior sit, disponat. immortalibus namq; id solum, fortiori virtute succedit. Pro solutione notandum, qd morbum procedere ad plures dies, de se non auget ullam euadendi specie. Cum altera de iudicationibus, sit paulatina consumptio, & arefacio, que prolixo tempore succedit. Secundo dico, qd in morbis nature pugnantibus, quos alius morbus non sequitur, aut alicuius membri tantum damnum, vt preponderet aliquid talium, priori morbo, est semper ex prorogatione, maior spes quam antea. Nam si primis diebus, virtus non succubuit, non repugnat in dies, inualescere. patet quia morbi infestissimi, totus contactus diebus primis offertur, ergo deinceps decreset morbus, & inualescet virtus. vt in exemplo de venenis frigidis, supra excitauius. In tertio simpli. que si primo occursum non occidunt, veniunt tandem ad dispositionem, cum qua penitus non agant. Dico tertio qd a passionibus, que a toto genere censentur mortales, non est euasio. nisi quia nondum confirmate sunt, aut qd representabuntur similes illis, cum tamen non sint, aut aliqua deserta complexione, vt monstra contingant in medica facultate. ex auero. 7. coleget cap. 33. & ego assero, post multam sanguinis & puris expulsionem, vidisse pthisicos vere impingatos qui tales reputabant. Ob que oia non video, impossibile esse, visa tali secretionem, oibus inditis fauentibus bonis, posse vitam succedere, si licet, tantum medico contra ire. Sed quod Gal. asserit, est, quod frequentissime visitur. qualiter autem, cum tam pessima secretionem, possunt esse signa sic fauentia, dic qd extrinseca omnia, facile, vt regio, & patria temperata, tempus verum, crassis bona corporis, nullum peccatum in regimine. intrinseca etiam, vt possibile est tali morbo, ex virtute & ceteris. quare &c.

Bona vero talia sunt.

Hoc loco recensere tum bona, tum etiam mala inditia incipit, de quibus antea definitum iam est, & ob eam rem obmittens ea, que sunt deinceps prodita aggrediar. Sicut enim conualescedum est, omnia bona inditia adsint necesse

necesse est, si moriendum vel vnum adsit malum sufficiet, tantummodo enim indicatur citiusq; & serius moriturū egrum, propterea q̄ plura pau-
ciora ve bona, aut mala inditia existant. G L O S A.

Cum litera ista noua quā insequimur exponendā, his duobus verbis sic clausa. Primum qd̄ facimus est, antiquā literam in principio nostre glose ponere, vt exactiorē habeamus intellectum. sic igitur habet vetus litera. Quod huius modi est robur & constātia egrī & bonus spiritus & facilis p̄iectio putredinis cum tussi, & equalitas totius corporis in habitudine calorī & multitudinis, nec sitierit, & si vrina, & stercus, & sudor, & somnus bene se habuerint. q̄ si bene sunt se habentia, vitam sunt pollutentia, ex quibus si plura defuerint post diem. xiiii. mortem futuram pronūtiabis. & contrarium quidem quod est mortis signum huiusmodi est, scilicet debilitas egrī, spiritus anxius magnus & densus dolor permanens, proiectio cū laborosa tussi, sitis perseuerans, corporis circa calorē inequalitas, ventris & laterum calor magnus, sed & frontis & manuum & pedum frigor, & vrina & stercus & sudor & somnus vt diximus, sunt minātia mortē. hec si p̄dicte p̄iectioni colerice putredinis superuenerint, mortē futurā ante. xiiii. diē non dubitabis, vel. ix. aut. xi. ex hac ergo cōsideratiōe dices sputū esse mortale. & si vitalia mortisq; signa cognoueris pronosticorū rectitudine inoffense p̄gredieris. & ista sunt signa laudabilia scilicet robur & cōstātia egrī, & bonns spūs.

Introductio ad istum textū plane pendet, ex dictis in antecedenti glosa. Nam visa ea biliosa putridaq; screatione, qua in. xiiii. die mors promittebatur, nisi aliquod bonum infirmo acciderit. aut vt antiqua litera clarius persuadebat. nisi aliquod signum sperande salutis adesse cōsiderabis. nunc ipse autor procedit declaraturus, qualia sint illa bona inditia, nec minus qualia sint ea exitiosa. vt ipsīs visis ante. 7. mors preueniat. xiiii. diem. Et quia talia signa, seu bona aut mala, si bene eorum que ab initio libri primi ad hunc locum vsq; memoremur, omnia expressa, sunt distributa ad trinam facultatem, que nos regit, aut accommodata eis rebus, que ab ipsius actione cadunt. Potuit aliquo modo tolerari, succinctus sermo textus nostri in noua litera, cum dixerit bona scilicet signa talia sunt, plus nō addens, quasi inuat, signa bona, aut mala talia sunt qualia ex nobis discisti in precedentibus. Quia tamen iuuenis forsam desideraret omnium talium epilogum aut cathalogum, ideo non venit spernenda antiqua litera siue ab Hippo. seu ab aliquo interprete adiecta sit, quam in principio glose reposuimus. Et ideo Galle. in presenti cōto. per quam breuiter se expediuit alludēs noue literę breuitati. per verbū, incepit Hip. recēlere, tū bona, tum etiā mala inditia, de quibus antea diffinitū est. Sed in eo quod restat cōti. breuiloquius obscurusq; satis est, sub tribus p̄tis. Est primus. ad cōualescēdū ex morbo, oia bona signa addesse est necessum. Secundus, si moriendum sit vel

sit, vel vnum adsit malum, sufficit. Tertius est ad iudicandū citius tardius
 ve egrum moriturum, inde pendet, q̄ plura pauitiora ve inditia mala, aut
 bona, existāt. Et omnia ista tria puncta sunt adiecta ad literam cōti. prio-
 rem. Primum quod se offert notādum, est, qualiter si via est aliqua fundan-
 di prefactos egrotos, quibus biliosa purulentaq̄ scretio inest, euasuros, ex
 hoc textu sūmitur. cū dicat. que si bene sunt se habentia, vitā sunt pollicen-
 tia. cui sententia videtur Gal. cōsentire in primo puncto cū dicat. si conua-
 lescentū est, oīa signa adesse bona est necessum. Intellige, tu eo modo quo
 in egris reperiri possunt, q̄ si obiicias Gal. in antecedēti cōt. asseruisse, solū
 plus differri mortē ex talib⁹ indicari. dic q̄ illud Gal. dictū, est tertiu⁹ ipsi⁹
 in hoc cōt. vt verbi causa si signa bona, malis admisceant, scdm maiore vi-
 ctoria quorundā super alia, numero aut virtute, acceleratur aut tardatur
 mors. Secus si oīa in bonū incontinentur, & sic manet magis clarū, id qd̄ ques-
 uimus in precedētj glosa, vbi cū reuerentia hāc habuimus cōclusionē. quasi
 pugnaret Gal. aut saltem ipsum incusaret alicuius nothe, modo, istius pos-
 sibilitatis inter ceteras cōclusiones haud meminit. qd̄ forsam ad hūc locum
 omisit. Signa aut laudabilia, q̄ recēset in presenti, possūt distribui ad tabu-
lastres, vt Gal. fecit. 1. de crisi. post tractatū de vrinis. per longā seriem. & in
antecedēti cōt. sic & signa mala poteris distribuere. quo loco, colliges que-
dam omni tpe bona esse, quedā ad tps. & sic de malis. ob qd̄ locū habet, ea
antea Hip. sentētia. vt alleuiatis nō scdm rationē minime credamus, nec ve-
reamur valde, mala q̄ fiunt irrationabiliter. Illa. n. sunt que ad tēpus bona,
alio, iniqua possunt esse, & ex aliis determināda sunt. igitur si plura aut oīa
fere in bonū accumulētur, talem euadere non dubitabis. Si vero taliū plura
defecerint, post. xiiii. mori. inquit text⁹. nō dubitabis. sicut p̄ cumulū malo-
rum. ante illum diem mori, premittere audebis. Que omnia sat plane ex-
pedita sunt, si illud dictum Gal. secundum, in cōt. intellexerimus. cum di-
cat. si moriēdum, vel vnum adsit malum, sufficit. nam pugnat, vt videtur,
q̄ omnia fere non vineant vnum. Item ex vno malo si plura sunt bona. ter-
minus vite prorogabitur, & sic coincidit cum tertio punto. Resolutio est,
q̄ insignis virtus est attendenda principalius, quam numerus. & sic solus
casus virtutis. 2. quart. est pessimū signum. & si plura alia adesse videas, que
bona videntur. & sic potest mori vnico signo malo, si tanti est vigoris, vt vri-
na nigra, que omnia reliqua superet. aut dic intimius ad sententiam textus,
q̄ cum sic iniqua sereatione, nec vnum deesse de bonis, oportet ad salu-
tem, immo vnico malo immixto mors promittetur. Sed talis ad. xx. diē,
aut vltra. eo q̄ plura bona sunt, & comertio vnum malum. & sic coincidit
cum tertio punto. Sed hoc addit, vt inde credamus, ad conualescendum
omnia inditia adsint, est necessum, & morituros sub illa miscella, ad pro-
lixius spacium prorogari. quare &c.

Alie

¶ Alie suppurationes fere rumpuntur vigesimo die & trigesimo & quadragesimo: & ad sexagesimū diem deueniunt.

GAZ.

Obscurū est, quas alias dicat suppurationes. Fieri enim potest, vt de suppurationibus que in aliis fatigent partibus sermonē faciat omittendo thoracem ac pulmonem, de quibus hactenus perpensum est. Fieri enim potest vt de his agat, que in ipsis affligāt opificis, sed nō similibus p̄dictis. Porro conuenit vt de vtrisque etiā agat. Sed quia non similibus p̄dictis dixi, id enarrare oportet. Dico enim nō de omnibus suppurationibus eura, sed de his (vt ipse dixit que habeant permixtā bilem hactenus fecisse orationem, nec de his orationibus, sed quecunq; septimo die rumpūtur. Id vero rarum est. Plerunq; enim vigesimo rumpuntur. Quedā diutius immorantur, de quibus nunc agit. Ceterum differentie omnium communes habentur, ob quas spatio t̄p̄ise variant inter se ex affecta sede, & itē nocuo humore. Sedes em̄ calidior ac siccior citius suppuratur. Frigidior vero ac glutinior, tardius. Itidem ex humoribus calidior citius. Frigidior tardius. He igitur rei ipsius differentie sunt. Porro accedunt extrinsecus he que ab etate ducuntur, natura tempore, terra, conditione, ac viribus egri. In omnibus his calidus humor citius, frigidus tardius suppuratur. Hec igitur vniuersim scire de omnibus suppurationibus bene est. Sed nihil videtur nunc quoq; docere de iis que in thoracem ac pulmone fatigent.

GLOSA.

Verbum textus. alie suppurationes rumpuntur, clare datur intelligi, priorem, de qua vquusq; ruptam esse. aut in prima. 7. & si raro, aut parum post. quod non fuit indecens credere, ob calorem pulmonis, humorumq; calidorum cōgeriem. ob quod Gal. in cōt. Iuste hesitare intēdit, si hic Hip. sermo nouus sit, ad apostemataq; aliarū sedium accommodandus, an tantum ad sedes thoracis. & sentit vtrunq; vt ad regionem nutritiuam etiam accōmodetur. circa que, & si primo libro de ipsorum suppuratione longus precessit sermo, de ipsorū autem ruptura nullus. Sed quia in primo libro, forsam sub spatio suppurationis potest dari intelligi ruptura, itē quia post hac de empimate prosequitur, quod est coadunatio puris in pectore ex ruptura apostematū in hac sede, ideo primā solutionem teneo. q̄ hic sermo sit continuus ad priorē, vt apostemata istius sedes, que alia sunt a prioris apostematis cōditione, in alios dies differāt rupturam suā, potissime cum pulmone ob raritatē suam minus a pure biliosis, q̄ mixtis humoribus afficiatur, quin suppurari longiori spatio egent. ita vt incohent. xx. die, qui est terminus acutarum mollium, & lx. die finiantur, vt chronicis dactū est. Si aut vis, generaliore facere sententiam, vt de suppuratis omni sede intelligat Hip. potissime cū membra & humores cōferat Gal. in cōt. generaliter pro variatione rupture, nō prohibeo. Ad litere igitur expositionē procedēdo, dictū est iā. apostemata trifariā terminari, aut induratione, aut resolutiōe.

aut

aut suppuratione. que suppuratio manifestatur amplius, cū arte, aut natura, tale apostema rumpitur. Si autem humorem in pus versum absq; ruptura resolui possit, dubiū est. & prouolentibus sustinere q; sic. textus est Gal. 13. de morbis curandis. de flegmone in ingine. aut emutorio. incipit series. quando si pus aliquod notabile in suppurante particula sit contētum non expedit, quod nonnulli faciunt, protinus incidere. Immo exalationem molliri medicamentis &c. Vnde si tali exalatione, aut puris permutatione in aliam regionem, desistere apostema suppuratum cōspicias, inde falsificari sententiam textus, minime coniectes. Solum enim notat, que frequētioris sunt euentus. Sed notatione dignū est, q; pertransiens. xx. diem, in. xl. diē differatur. Oportet ergo memor sis, q; in hac schola datur septimana integra, & partialis. integra est vigesima dies, que integratur ex tribus partialibus. qua sic constituta, omnino vigor septimane partialis debilitatur, sed per integras succedit iudicatio. & si dimidium septimane, non omnino posponatur, ob quod noua litera. de. xxx. die mentionē fecit. Sed antiqua clarior est, que per integras septimanas procedit. in quorum exactam causam, plus experimento herendum est, quā rationi. Et sic notandū est, eam maiorem aut minorem dilationem, pendere ex hac radice. q; gnauius citius ve, humor peccans concoquat. cui manum porrigit, & sedis affecte natura, & ipsius humoris cōditio. ita q; calidi humores promptius suppurent frigidis, semper intelligendo de eis que suppurari debent. nam absolute, fridos obnoxios magis suppurationi asseueramus. Quod Aui. in. 34. cap. xx. in serie. & non contingit vt non maturetur exitura, & vt non conuertatur quod est in ea in pus, nisi propter paruitatem caloris inati in membro, aut ppter grossitudinem substantie materie. que litera, si per seriem simplicitet affirmantem legeretur, euidentior esset. Nam si materia subtilis est, aut calor fortis, resolutio vt plurimum succedit. Sed in eis que suppurari habent, si calidus humor, in membroq; calidiori, promptius suppuratur. Quod satis plane ipse Aui. eodem cap. docuit. in serie que habet in hunc modum. Exiture quidem diuersificantur, secundum spatiū maturationis sui puris, secundum humorē in tenuitate, & crassitie, in calore & frigore, & equalitate, secundum tempus, etatem, & substantiam membri. que series ex presenti cōt. sumpta est. qđ totum verisimile est, quando per modum ebulationis & putrefactionis pus ipsum fiat, cui alterationi promptiora sunt calida frigidis. Restat demum satisfacere dicto Gal. in cōt. qualiter inter extrinsecas causas, cōplexionē & vires egrī recenseat, cū nihil intimus actionibus, que in nobis visuntur. dic q; sicut in tractatu de pulsibus. Solum virtus, necessitudo, instrumētum, cause cōtentiue & essentielles dicuntur, cetera autem. puta complexio, etas, & similia, extrinsece vocantur cause. Nec pudet hāc introducere comparationem, similis est pulsus nacentis dixit alias Arist.

dico

dico. 2. q̄ prime cause, puta conditio humoris, & membri natura, sunt cōmunes cuicunq; complexioni, etati, & virtuti, ideo prime, sunt radicales cause. quibus & alie similes & dissimiles esse possunt. Bene ergo hic possit repeti ea cōbinacio. de qua in primo libro. q̄ calida apostemata in mēbris calidis ad. 20. diem, calida in mēbris frigidis ad. 40. frigida in frigidis ad. 60 & si totum hoc latitudinem patiatur, & variationē suscipere possit ob alias circumst̄ntias. quare. &c.

Considerari oportet suppurationis fore colligentes initium a die quo primū homo febr̄ citavit: aut quo rigor eum prebēdit: & si dixerit pro dolore sibi inesse pōdus in loco quo dolore afficiebatur. Hec enim accidunt inter initia suppurationis: ex hoc igitur tēpore expectare puris fore eruptionem predictis temporibus oportet. **SAL.**

Confessum id vnum est omnibus fere medicine professis, cū etiā perspicue cōstet vt quotiēs inflamatio affligens in parte precipua haudquāq; difficiatur adhibitis subsidiis sed suppuratur rigor tātisper, ac febres cōstāt etenim libro de rigore perpensum iam est vt puris acror nascentis mordēs ac derodēs adiuncta corpora rigorē cōmittat, perinde quasi medicamenta acriora, quibus ingestis interdū malignis vlceribus, aut quadā affectione putri rigere & febricitare contingit. At vero febris talē comitatur rigorē, sane & Hip. alterutrū cōmemorauit, ac febrē dixit priorē a die quo primū homo febricitavit, non illū definiēs diē qui totius egrotationis extitit primus, sed quo rigore vna cū febre vehemētiora. s. admodū q̄ prelata incepit. Quinetiam ponderis euenit sensus tantisper egrotis in multas & exiguas partes dispersi in partibus inflammatione laborantibus humoris post mutationē in post collecti ad aliquā sedem inanē continuā oī parti que inflammatione laboret. Igit̄ ex hoc tpe quo primū hoc extiterunt expectare oportet & vigesimo die, & trigesimo, & quadragesimo & sexagesimo rūpi suppurationem. Que vero dixit, inditia tria numero sunt, pōdus, rigor febris, que multa quam antea vehementius affligat. **GLOSSA.**

Cum in primo libro hec materia partim est discussa, partim in presentiarum discutitur. Vnum principium mansit intactum, vtriq; parti sūme necessarium. scilicet vnde isti termini cōputandi veniunt, de quo instruit nos in presenti textu. Et ratio dubitādi erat, an, a principio, quo apā incipit in particula, an a die quo in pus incipit colligi. Respondet ergo. q̄ a primo die suppurationis. que autē signa sint, que tale suppurationis principium declarēt, inquit q̄ rigor, ac febris, ac pondus notabile loco, quo dolore pri⁹ afficiebatur. hec nāq; solent presentia esse tali principio. Primū igitur qd̄ se offert, est obicere, hunc textū nullius esse frugis. quid enim medico prodest tale principium cognoscere, aut q̄ ad hunc, aut ad illum terminū rurationem differant. & dactō, q̄ principium cognoscatur, vnde inde ducetur.

T ad pre

ad precisum rupture terminū affirmandum absq; falacia. Respōdeo. sūme
 utilem esse hanc pertractationem, primo, vt viso principio suppurationis,
 medicus non procedat ad vteriores vacuationes, & auxilia, gratia resolu-
 tionis. que omnia vana sunt, & nocua. & si ipsum alleuari non videt, de-
 sistat. Nam licet in presentia suppurationis aliquando flobothomia ha-
 beat locum, ex Auice. ob metum magnitudinis exiture, ne dilaniet, maxi-
 me membrum nobile, neruosum, aut molle, quod tamen expedit facere
 in frequentiori vsu, est a talibus desistere. vt supra per viam signi nos do-
 cuit Hippo. eo textu quicumq; dolor his affligit sedibus. Ob quod Aui.
 singulariter. capite de pleuresis curatione. cum flobothomas, & euacuas, &
 non sedantur accidentia, tunc scias q; prohibitio collectionis quam queris,
 est difficilis. vel secundū aliam literam est necessaria, q; sit. Non ergo rei-
 teres flobotho, vt non congeletur materia que habitura est collectionē hec
 ille. ex quo textu forsam licet colligere, preponendam suppurationem in-
durationi. Et nota q; in sanguinea pleuresi, vbi videtur minus obesse flo-
 botho. ibi adhuc cauet ab ea. Item iuuat talis initii cognitio, ne medicus a
 simpthomatis crescentibus terreatur. dicente Aui. cap. de signis permuta-
 tionis pleuresis. Et quandoq; apparent signa timorosa, & tu iam testifica-
 tus est significationem laudabilem, ex sputo & aliis. tunc non timeas, quia
 eorum euentus est propter collectionem, & non propter causam aliam. Ex
 quo textu licet etiam colligere, pleuresi suppurañde, prefuisse per dies spu-
 tum laudabile. Prestat etiam talem habere notitiam, ad predicendum ter-
 minum. Ac ad debitum regimen egroti in ratione victus. vt minime ab-
 stineant a carnibus, & si febris inualescat. Videndum capite de empimate
 per Aui. precisus autē terminus rupture, pendet vt dicimus, ex causarum
 intrinsecarum & externarū variatione, & consideratione. Quod si secundo
 obiicias, supra, primū diem egrotationis, iussit contemplari cum dixerit,
 si excerni talis creatio inceperit, vii. die egrotationis. dic, q; ille casus est
 particularis, ita q; inter apostemata que suppurātur, illud est acutissimū. vt
 idē sit principū egrotationis, & suppurationis, secus cōtingit vt plurimū.
 Dubitat deinde & rationabiliter, si ipse distinguit inter principū suppara-
 tionis, & egrotationis, q; liter febrē ponit, p peculiari signo principū suppara-
 tionis, none pleuresi, ceterisq; apostematibus harū sedium, est febris pecu-
 lare signū statim a principio. 2. de crisi. & mille locis videndum. potissime si
 calida sint ea apostemata. Dic primo, q; cū supra dixerimus, apostemata
 frigida esse magis obnoxia suppurationi, eo q; rarius resolunt. Nec mirū
 talia absq; febre esse a principio, donec in pus incipiāt verti. Habuit enim
 auerois. 4. colliget. q; apostemata frigida, etiā in mēbro principali, non cō-
 mittetur febris, donec putrescāt. ideo in talibus, principū suppurationis, &
 febris, erit idē. sed quia iste sermo Hip. nō est sic specialis, vt excludat apo-
 stemata

stemata calida, respōdendū est. q̄ febris fuit a principio, sed cum rigore nō fuit, nisi in principio suppurationis. quia febris apātum est cōtinua, potissime harū sediū & propriū est sinocharū nō horrere. 2. de diffe. febrū. Ommito contingencias, de primo insulto febris apostemose maligne, quo per territa natura aduocet ad se sanguinē & spūs, tanq̄ satelites, quibus muniatur Et inde sit extremorū frigiditudo. idem ob apātis magnitudinē, videndū 7. A pho. in principio. Sed hic nō fit mentio, nisi de febre cū rigore ob causas dicendas, nusquā autē & si precesserit, cū rigore fuit, rigor autē distat satis a circūfugidatione. aut q̄ & si precesserit febris, nūc inualefcit, & molestior redditur. Iusta sententiam veteris circa puris generationē. &c. vnde talis febris dicitur cū rigore. 1. rigurosa & vehemens, nusquam autē fuit sic affligēs, nec rigurosa. Quod si offeras: saltim si datur apā, quod ab initio in pus inclinatur, tunc talis febris, erit ab initio rigurosa assumptū autē est textus expressus Aui. tercia. 4. cap. xx. incipit series. quandoq̄ incipit apā sicut est eū congregatione hoc est cū collectione & quandoq̄ non incipit ita, imo secundum incēptionē apātum calidorū sanorum, deinde cōuertitur eius esse apud statū, vt incipiat in aggregatione. quē textum. bene nota, pro eis que illico dicemus. ad obiectum ergo respondemus, talibus inesse febrē validā a principio suppurationis, licet inualefcit iusta incrementū puris, magis q̄ facto ipso pure. Sed quod frequentius visit, est. q̄ apāta incipiāt ad instar sanorum, vt verbi causa procedant secundū tēpora sua ad resolutionē insensilē & sensilem. & q̄ perueniētia ad statum scilicet, quo ad symptomata, eo q̄ minor pars humoris sputo expulsa sit. Si enim essent in statu quo ad coctionē, consentaneum est, maiori parte expulsa, in pus minime cōverti. q̄ si offeras, ergo qualiter est initiū post statū: dic q̄ suppurationis, nec inconuenit post statū accidentiū, adhuc fortiora symptomata succedere. nam morbus aliā suscepit alterationē, & denominationē. ergo febris ipsa, erit signum suppuratis peculiare, aut de nouo, aut molestior, aut iuncta rigori. cōstruat ergo iuuenis sic. primā partem textus. considerari oportet, colligētes fore initiū suppurationis, a die quo homo primū febricitauit. Secundū alterā de expositionib⁹ dactis. Dixit secundum signū, esse rigore. Et nota q̄ dixit de eo post febrē. ne crederet iuuenis, ad instar circuitionū paroxifmalium esse hāc febrē, q̄ solet rigor preeire. sed alio capite. succedit rigor i tali initio suppurationis. scilicet ex acredine, et puntione talis puris circa mēbra sensibilia. Vnde ex tristi sensu caliditas naturalis retrahitur versus partes cordis, & aliorū viscerū siue sit retractio a partibus proximus apāti, aut a toto. malo enim motu factu in calido nō, ipsi cōpactitur cor, & cordi, corpus vniuersum. Circa quod signū, est sat dubii, qualiter statim in initio suppurationis apparet, cum nondū sit pus, nec sic acre. itē ab illa hora, semper rigor ille continuaretur, cum talis pncipio non cesset. item Aui. 2. primi. de

signis apātum. cum in pus vertit, nullā de rigore mentionē fecit. q̄ si ibi de tremore loquatur, id post rupturā apātis intelligit. quā seriē rogo contempleris. quia verba ipsius de febre sunt disona huic per tractationi, cū dicat sequi febrē rupturā, cū cesset, facto pure, & inferius, leniatur, rupto apāte. Itē Aui. 3. 4. cap. 24. de isto rigore ait. inest horripilatio in primis longioris spatii, deinde nō cessat abreuiari. Ergo saltim rigor est maior, tpe quo humor est min⁹ acris. q̄ oia, haud parū cruciāt animū auditoris. Hec materia de signis est difficilima, ideo in ea scribimus, q̄ veriora credim⁹. Primū est vt sit in apāte, quod vertitur in pus, duplicē concernere rigorē. Primū min⁹ quo ad intensiōē, qui est peculiaris principio suppurationis, cum humor per nouā putredinē ebulliens, & amplius calefactus incipit diffundi, & occupare partes mēbri intimas, magis ipsas pforando ad vnū se adunādo locum. Vnde bifariā rigor succedit tū tristi sensu ex solutione cōtinui. tum vaporibus acrib⁹. itē si pars aliqua sub forma humoris, de nouo, calore aut dolore atraheretur, vnde inde febrī que apā renū cōmitatur, varios misceri rigores posuit Aui. cum ceteris scribentibus. q̄ igitur horripilatio, & si pū tum primū suppurationis mostret, & cōmitabit sic lenta, alia tēpora, quia tñ cessat ille nouus motus, fitq; magis materia asueta ipsi membro, non est impossibile q̄ desistat, & sic intelligat dictū Aui. citatū. q̄ horripilatio, fit in primis longioris spatii, post breuioris. Est alius rigor maior intensiue, & breuis durationis, & talis non est iste, textus. Sed apparet, cū primo rūpuntur apāta. quia tū acutissima materia fere tota cū impetu diffunditur sup sensibilia mēbra, cum prior, facto pure quiescat, cessante euaporatione. & sic intelligo dictū Aui. tertia. 4. cap. 28. cum cessant accidentia. (Que sunt ex febre & horripilatione tunc maturatio adest & sanies est cōfirmata.) de alio vero intenso subitoq; rigore ait in cap. 27. cum accidit rigor subito, & sedatur grauitas, tunc iam ruptio facta est. Dic tu si grauitas cessauit, iam materia e loco expulsa est. ex quo subito motu, ille intensissimus rigor fuit factus, qui tremor potest dici, eo q̄ totus homo concuciatur. De quo tremore intelligitur, ille textus Aui. in fen. 2. primi citatus. de quo. 10. terci de signis permutatiōis pleuresis sermonē in hūc modū habet. & cū rūpit, accidit tremor diuersus, dic tu a priori inquā, qui denotabat initiū suppurationis, eo q̄ iste intensior sit. & sic nota, vt nihil ignores, q̄ preter febrē illam, que simul cū rigore sequente initiū suppurationis, denotabat, alius modus intense febris, sequitur apātis rupturā, post illum intensum rigorē. de qua ipse Aui. dicto loco citato ac. 2. primi vbi supra. de qua febre expresse Gal. 6. Apho. cotō illius quicumq; empici aut hidropici. Nam totū illud pus expulsum, libere euaporans ad cor, & ipsum contingens, magnā efficit flāmā & cōmodo non magnā, si in estatu empimatis, quod succedit, intēsa sit adeo per plures dies. cessauit ergo febris, hoc est. linata fuit, facto pure. Iusta ve-

teris sententiã. sicut & prior rigor. Sed modo, tota materia se diffundens, nouum rigorem, & nouam febrẽ efficit. que tñ, in salubri non parũ post cessat, si expulso sit notabilis, & ad partes longinquas. & sic de facto, totũ hoc, experientie consentaneũ est. vt in pratica vidimus. De vltimo autem signo, quod apud me, est magni momẽti, diseramus. ait, enim grauedinẽ & pondus sentire p. rigore, loco, quo prius dolore afficiebatur. primum nota, ex textu colligi, primum rigorem cessasse, cum dicatur, & si dixerit scilicet infirmus, sentire pondus pro rigore. Sed ad totã rem dubitando, nam si dolor & potissime pulsatiuus, est signũ familiare in generatiõẽ puris ita q̃ absq̃ eo, saltim in exituris extrinsecis nõ iudicet̃ pus. 3. quarti. aut saltim nõ fiat pus absq̃ dolore, ex sententia Hip. cur adiecit aduenientẽ suppuratione, aduenire pondus pro dolore. Itẽ de hoc pondere videt̃ falsum, q̃ augeat̃, eo q̃ humor plus diffundi videat̃, lorica aut̃ plus grauat humero gestata, quam inducta. q̃ si dicat, immo pondus augeri, q̃ partes humoris magis adunantur ad vnum locũ, illud enim sonat, colligi a postemata. queres statim rationabiliter, que sit causa illius noue coadunationis. Ad primum est multiplex solutio prima planior. q̃ Hip. cum oĩa signa erat profecuturus talis in itii, & iusta omnẽ autorem, sit febris, rigor, dolor, & grauitas, nõ exprimẽs de dolore primo, totũ sic explicuit, & sentit eo tẽpore grauedinẽ, loco vbi sentiebat dolorẽ, nõ q̃ desistat dolor, sed quia humor magis adunatus, effectusq̃ tãtis per magisterrestris, sentit grauedinẽ, non p. dolore, sed vna cũ dolore. quasi velit, vltius dicere, quicquid sit de differentia doloris, quem prius habebat, modo, ille dolor grauatius potest dici, ob causam dictã. q̃ si queris, de causa illius adunationis, sic ad grauedinẽ disponentis, non video, nisi maiorem humoris acredinẽ, incipientis perforare aliquam partem intimiorẽ membri, quã primam partẽ, alie insequuntur. vel natura expellẽte, aut via vacui, aut maiore dolore, vt proxime se comprimant, & fortius expellant. Aut dic subtiliter, ex his signis, etiã finem suppurationis dedit intelligere, vt medicus rupture se paret. Nam cesare dolorẽ, & manifestari grauedinem pro dolore, id, est familiare puri iam cocto. sic. 3. quarti. quiescunt accidentia, & permanet grauitas. sic. 10. tert. quãdo completur collectio, quiescunt dolor & febris, & augmẽtatur grauitas. Sed quia textus vim facit vt talibus signis, initium suppurationis dignoscatur, ideo prior solutio est verior, vt scilicet talibus signis tribus, tanquam potioribus, & si alia possint notari, initium suppurationis cõcipiamus, a quo rupturam, in aliquem prefactorum terminorum expectabimus. quare &c.

¶ Si suppuratio in altero latere tantũmõ fuerit: aduertere atq; ediscere cõuenit in his vtrũ in altero habeat latere dolorẽ & vtrum calidius q̃ alterum sit: atq; eo in alterũ cubãte latus requirere opz num aliqd̃ de super onus illi pendere videatur. Si enim id fuerit suppuratio in altero latere fatigat vtrouis onus existat.

S A L.

T iii

Cõstat

Constat ex dissectionibus ut membrule thoracē intercipiāt a pectore peruadētes ad spinam, ita ut duo caua cōficiant. Quocirca nullam ineunt societatem, que affligant in altera parte suppurationes cum his que in altera fatigent quemadmodū in illis que intra abdomē consistant. In illo enim circiter omnibus intestinis circumfluit pus, in hac vero neq; materia dextre partis transmeare in sinistra, neq; e contrario que in sinistra est, transmeare in dextram potest, & ob eam rem censet ediscendū esse num eger in vtraq; parte habeat pus an in altera duntaxat. In pulmonia enim quotiens in suppurationē vertatur in vtraq; potius quā in altera colligitur pus, per costalem vero in altera potius quā in vtraq;. Ceterum pars affecta cognoscitur ex differentia caloris. Calidior enim affecta pars est, & quia cubā seger in latus oppositū onus sublimiori infidēs parti presentiscit. Cōstat enim ut pus hoc collectum loco oneris sensum importet. G L O S A.

Non parum persuadetur ex presenti textu, mentem nostram superius expressam, veram esse, q̄ Hippo. de apostematibus (hoc loco) duntaxat in regione thoracis existentibus, fuerit locutus. cum de apostematibus in nutritiua regione, factis, inuat Gal. in cōt. q̄ ipsorū pus non vni parti appropriatur, scilicet dextre aut sinistre. saltem que sunt subsifac, secus de illis que in sede circa pulmonē fiunt. nam in presenti ponuntur inditia, quibus, caleamus, qua parte ipsa collectio facta sit. que descripta, nō fiet communis vtriq; parti, ut inde illa signa exculentur, aut cōfusum sit iudicium. Per paniculum ergo vulgo mediasthinum, transeuntē ab osibus pectoris anterius ad dorsum diametraliter, thoracis regio distribuitur in dexteram partem, & sinistram. Natura enim corporis membra sub binario cōstituit, & si non potuit, aut decuit, ipsa, diuisione geminauit. uti de cerebro, nuchaq; notū est. & pro paraleli, non infirmum fundamentum. Quod autem in parilitate est lustrata, i. tert. fuit, noxam vni parti appropriatam, non fieri toti membro communem, ut restet saluti recuperande radix salua. incipit nāq; sanitas a sanitate, alio loco vidēdum. Hoc igitur sine fungitur thorax, pulmoq; prefacta seccatione. circa quod Gal. in cōt. de apostemate pleuretico clare videtur sentire, non communicare alteri lateri. quia humor descendit ad singulas pleuras, ex via venarum peculiarium, & si gemina pleuresis detur, postquam suis locis p̄xistit, non est via cōicandi, illo pariete obstante. sed cum de apostemate pulmonis loquitur, visus est sentire, tali non gaudere priuilegio, immo ambas communicare partes. ratio autem dubitandi ad dicta Gal. est, quia thorax diuisus est eo q̄ pulmo est diuisus, ergo a fortiori pulmo. ea particione fruet. nisi esset, q̄ Gal. loquit principaliter quo ad primum euentum apostematis. nam ut cum plurimum pulmo incurrat apostemata per modum fluoris a capite, non est ut quid vni parti plus quā alteri approprietur. Postquam autē alteri partiū contingit, non est modus prefacta

prefacta diuisione, q̄ ab altera vindicet, secus in pleuritide, & ideo si attendis ad verba Gal. nō sunt negatiua, sed comparatiua, vt apostemata pleure sint minus cōmunia ipsis, que pulmōni accidit, & illud est verū. Ad principale igitur procedēdo, primo offertur, hunc textum esse summe inutilē. nam ad quid prodest illa cognitio? Itē super re sic gnota, quid oportet signa multiplicare, none ante suppurationem, liquido concipiebamus, qua parte dolor infestet? imo absq; eo, quis flobotho. primo initiabit ex latere opposito vel eodē? Dicimus q̄ susetuit in actu prognostico, & cruatino, nā scimus affectum sinistrū magis infestum. itē gemina affectio periculosior erit simplici. ac dat inditium celerioris rupture, aut tardioris. ac vt localia rectius applicentur. Item vt arte, facilius rumpatur apostema, nam iacere super eadem particula accelerat ruptionē. Item ad apertionē chirurgicam, si empicis, ex talibus apostematibus necessaria fuerit. Ad secundū dic, sepe medicum vocari tarde, rupto apāte, aut non plene informari medicū, aut ipso dolore minime informari, vti si sit in pulmōne, qui in sui substātia forsam est priuatus sensu. item q̄ ita dolor est in partibus mediis, vt eo vix sit discernere, qua parte collectio cōtinetur. nisi signis hui⁹ textus cōducamur. q̄ si plane, quo laterū sit, ignoro, statim presumo ambo latera occupare, & inde magis timeo. Est etiam cōsiderare, si textus Hip. potissime intelligitur de apostemate ante ruptionē, an postea. & q̄ prius, videtur, nā signa doloris & ponderis, ante rupturā sunt intelligenda. Itidē grauari, iacendo super latus sanū. oppositum, quia Aui. in cap. de empimate ad discernēdum locū puris, vtitur tota hac sententia. & cōstat empima, esse puris adunationem in cauo pectoris. & ita Gal. cōt. sequēti. ita contēplari sonitū, & cōmotionem puris, cū eger ex vno latere in aliud agitatur, non pertinet ipsi puri ante rupturā, de quo signo Aui. crederem, setētiā Hip. ante rupturā intelligi, ex fundamētis prioribus, & si post, intelligi nō obstat. potissime cū empimos, textu sequenti. doceat iam specialiter cognoscere. quali habito in hoc textu, q̄ rupto apostemate locus passionis dignoscat, que tñ omnia, clariora in sequentibus fient. Quicquid ergo sit de tempore, quo collectio sit, ad verificāda signa posita ab Hip. perueniamus. est igit̄ dolor, primū. Iusta id Hip. in. 4. apho. & vbi dolor, ibi egritudinē narrat. estq; calor, nam cum pus per modū ebullitionis fiat, partē, que pus habet, liquido cōstat, calidiore reddi. & vbi calor, & dolor, ibi apostases sunt. ex Hip. eadē. 4. apho. ac ad hunc discernendū calorem, scis Aui. pprio cap. citato. introduxisse artificium quorundam, vt liniant partes pectoris luto aut macra rubea dissoluta in aqua, & pars q̄ citius exicatur, est ea, que pus cōtinet. Scis em̄. 1. tert. q̄ pars que linita oleo, citius exicatur sitior est, nisi sit calida. Calor. n. multo plus & citius exicat, q̄ siccitas. videndū in alio pposito. cap. 4. tracta. pri. in fen. 14. tert. de pondere aut, sic formatur inditium, vt verso infirmo modo

super vno laterum, modo super altero. pars alta, suspensa super vacuo pe-
 ctoris, grauat admodū, cum nō sit firmū, cui hereat. & sic infirmus sentit
 illud pondus, quo denotatur locus passionis. Quod tamē signum, habet du-
 plicē difficultatē. primo q̄ Aui. dicat cap. de signis periplemonie, q̄ dem-
 pta resupinatione, videant ex vtroq̄ latere suffocari, & eque affligi. dic q̄
 talib⁹, minus suseruit, ppter eū affectū frequentius esse cōem. si tñ ad vnū
 latus magis inclinēt, cōducat tale inditiū. nec tales resupini, meli⁹ se habēt,
 nisi quasi sedeant. ob qđ ego pōdero verbū Aui. de signis pulmonie vt iace-
 re sup colū nō sit absolute sup spinā ne obuiet Gal. in. 1. cōt. illius si residere
 velit. Ego aut oēs ptificos, q̄ ad manus meas puenere, semp magis cōqueri
 de spatula sinistra vidi. & tu da causam. Scđa difficultas est, q̄ in signis ma-
 lis pleuresis habēt, q̄ est doloris additio, si sup loco doloris iaceāt. ergo vi-
 det, q̄ alleuiarent super oppositū iacēdo. & tūc tale inditiū ex pondere, nō
 erit possibile. Dic q̄ in vera pleuresi, ob suspēsū pōdus, semp super late-
 re sano magis grauant, secus in nō veris. & si in veris affligant sepi⁹ magis,
 sup infirmo iacēdo. ex tussi, & cōmōtione, quia pulmo sic, erugini emanāti
 pprior fit. vnde ptifici, si dormiūt super sinistro, vrgēti cruciant tussi. sic q̄
 ipsimet caueant talē accubitū. in signis aut male pleuresis, nec mirū grauen-
 tur cubando ad idem latus. quia multū de humore significatur, q̄ verā &
 non verā pleuresim simul representet. Qualiter aut pus, qđ a pleura cōcipit
 pulmo, ex eadē pte expellat, & sic qđ in pulmone cōtinet, & si ex pulmone
 rupto, ad pect⁹ diffūdat, & iterū in pulmone se recipiat. pte vide. q̄re &c.

Quibus signis cognoscuntur purulenti.

Caput. xi.

Ques agnosci purulentos his inditijs conuenit. Princi-
 pio si febris non dimittit: sed interdū tenuior noctu ve-
 hemēti⁹ est. Si copia sudoris elicitur: ac tussendi cupiditas
 est: nec quicq̄ tamen dignū cōmentatione expuunt. Si
 oculi caui reddunt: maxille vero ruborē trahunt: & vngues
 manuum curuantur: digiti vero potissimum summi cale-
 scunt: atq; in pedibus tumores consistunt: neq; cibum appetunt: ac
 pustule circa corpus erumpunt.

B A L.

QVICVNQVE pus obtinēt intus in corpore vniuersum siue cō-
 ditū ante in pte affecta inflāmatiōe, siue etiā post eruptionē noies tales pu-
 rulētos licebit. Sed medici assolent solos, aut potissimū eos qui in thoracē
 ac pulmone talē habeāt affectionē purulētos nominare, tale vero pus post
 eruptionē inter thoracē pulmonēq; cōtinet, id nisi cito excreet, tabidi in-
 tereūt febricitates tenuiter calore noctu crescēte, id accidit oibus febricitan-
 tibus ethica febre, nō ratione affectionis nocte augēte in illis febrē, sed ex
 quodā accidētī qđ inquā tale existit, per febres ethicas nomine partes ipse
 corporis solidiores ignitiores euadūt, ob id igitur assidue febris sublimis
 manet colorē obtinens perinde vt calx debilē contingētibus. Itaq; quotiēs
 existant

hesitent, ac bibant simile quiddam, accidit q̄ in calice euenit aqua perfusa quo fit vt contingentes exterius egrū: multo calidiore persentiāt. Ego vero vobiseam rē persepe ostendi in egris alias alio tpe a lēdo ita febricitantes: vt crederet is id illis propter alimentū euenire nō ratione effectiōnis. Perspicue enim apparet incidere calorē febriculosum vna cū tempore alimēti: statimq; adhibito augeri cibo: & q̄ maxime vehementē per diductionem illius apparere. Sudores vero continui eliciuntur propter viriū debilitatē eo q̄ diductum alimentū desicatur. Quinetiam tussendi cupiditas, idest, volunras est: nec quicquā dignum cōmentatione expuūt. Si enim aliquid excreassent: nequaquā purulenti euassissent. Ceterum causa ob quā nihil expuūt triplex est: tum puris ipsius lentor & crassitudo: atq; etiam continētis pulmonē membranule condēsitas: tum etiam debilitas in egro facultatis. Porro oculi dixit caui redduntur. Id cōmuni est omnium lōgarū februm: sed potissimū earū que perspicue exicent. Gene rubent propter calorē in pulmone: & item tussedinē. Hec enim ambo calefaciunt vultū & omne caput: quia ex defluctiōne in pulmonē decumbente vapores in ipsum redūdant. At vero vngues curuantur: quia firmās eos vtrinq; caro consumitur. Itaq; digiti quāquam refrigerantes magna ex parte in morbis diutinis: tñ per oēs ethicas febres calidi permanent. Si quidem he solidiores affecerūt potissimū corporis partes sane in sūmis perspicue calidiores apparent non in partibus exterioribus: sed interioribus: vbi carnulentiores existunt. Causa vero perspicua est: si in memoria herent: que sunt de cibo ingesto paulo ante perscripta. Vbi enim humor largior inest dilucidior in his sedibus calor enadit. Procedente vero tempore pedeseorū intumescunt totius corporis extinctione inde incipiente. Quippe quod partes ab origine lōgissime absunt tantisper iam cibum fastidiunt. s. appetendi facultate pariter cum aliis extincta. Pustule quedam erūpunt derodēte sanie in corpore collecta talem enim Hippocrates illarum haberi docuit generationem secūdo libro de morbis vulgariis: dum ait. Sanies incute existit: ibiq; cōprehensa calefit. Talis enim sanies in reliquā cutem quecunq; laxior est se insinuans in exteriori eius superficie vt pote densiori subsistit. Porro hanc dirimit & ab intima abūstit sede: atq; in ea collecta pustulas gignit. G L O S A.

Tria huic rei principaliter attinētia, sunt vculq; prodita ab Hip. scilicet principiū suppurationis, locusq; suppurationis, ac terminus ruptionis. nūc vero transit ad signa, quibus tales purulentos cognoscamus. & purulenti vt ex Aui. cap. de empimate. ac ex Gal. in presenti cōtō. de pure in quacunq; cavitare adunato dicitur, sed speciatim, ad thoracis regionē contrahitur. & in presenti intelligitur. Sed cū ex eodē Gal. in presenti cōtō istud nomen distribuatur, & ad pus contentū sede affecta ante rupturā, & rupto apāte principalis punctus istius lectionis est videre, quomodo intelligitur Hip.

& duo

& duo sunt, que fundant principaliter, Hip. intelligere ante ruptionē. Primum q̄ inferius, euasuros dicit releuari a febre in die rupture, sed constat potissimum signum huius textus, esse febrem permanere. item, & textu sequenti ait, que igitur suppuratio diutius imoratur, talia habet signa, que scilicet hoc textu affirmantur, quibus oportet credere. Sed quecunq; breuior est, duplicitate inspirationis, & tribus illis signis, quibus supra initium suppurationis ostendit, dignoscenda venit, sed signa ista de pondere. &c. nullo pacto rupto apostemate congruunt, igitur. Hanc partē sequitur Thadeus, & est planior, quia tamen non obest ingeniis acutissimis altiora rimari, teneri potest, etiam rupto apostemate intelligi Hip. que primo fundatur in dictis Gal. in citato cōmento. nam si pus de utroq; dicitur, contēto in sede, & diffuso, nulla alia signa possunt esse, ad sparsum pus accommoda magis prefactis. Item in presenti cōmēto incipiens verificare signa, inquit. id tale pus post eruptionem in spacio thoracis continetur, quod nisi cito expellatur, in tabidam febrē transeunt, & moriuntur. Sed signum huius textus, est tabida febris, ergo. item Aui. cum describit, pleuresim permutari ad suppurationem, non utitur his signis textus. in 10 istis utitur, cū empiricos in ptisim properare credit, quod fit apostemate rupto. quod firmiter stabilieris, si opposita fundamenta plane solueris: & ad primū dic, non omnem euasurum releuari a febre, in die rupture, bene si totum pus ad longinquam regionem diffundatur. nam plurimi empirici expurgato pure in 40. diebus, iusta Hip. releuantur. Sicut ego vidi iuuenem, qui vicit eā quantitatem puris notatam ab Aui. & complete cōualuit. & constat tales, non releuari a febre, Et si forsan in die rupture, per aliqd̄ spatiū videantur alleuari. quod satis confirmatur ex dictis Aui. in. 10. terci. tract. s. cap. s. cum ait, & in huiusmodi quidem hora, est necessaria confortatio virtutis cum carnibus, & cibo temperato. & non consideres febrē, & non dimittas dare carnes timore febris, nam ipsa febris non sanatur, nisi pus mundificetur, & defecta virtute, est impossibilis mundificatio. Hec Aui. constat igitur q̄ euasuri simpliciter, & qui ad utrūq; latus incolumitatis, & mortis nō inclinātur, releuabūtur a febre in die rupture, pure ad vesicā, ad secessum, aut ad aliū locum transmissio. Sed tales non possunt dici proprie purulenti, sicut illi quibus ad cavitatem pectoris diffunditur pus. Secundum, quod offerebas ex textu sequenti. Dic q̄ suppurationē diutius imoratā, & sub pessimo statu existentē que finitima est ptisi, cum hoc textu significauerit, statim innuit, que signa erunt ad alias minoris temporis, & que nō perueniunt ad tā dubiā speciē. Non ergo habeo. q̄ de suppuratione rupto apāte, non possit intelligi. Est alia ratio Thadei fortissima. q̄ inter signa presentis textus, ponitur vnum, vt scilicet non expuant aliquid notabile, nec cōmentatione dignū. Sed si textus, rupto apāte intelligeretur, copia esset screationis, ergo
intelli-

intelligitur ante rupturam. dic q Gal. in cōtō, tres causas assignat difficilis
 screationis. prima est crassities saniei, spissitudo paniculi velātis pulmonē,
 & imbecillitas virtutis expellētis. Et cōstat q̄ eisdem causis: & si in cauo pe-
 ctoris pus cōtineatur, difficulter expuetur. Et ita in malū statum trāsituris:
 de quibus Hip. intelligit. nullum signū proprius, nā si mundificaretur ne-
 qua q̄ purulenti euasissent, & inde ptifici. quis enim credet, & ad vnguiū cur-
 uitatē, & pedum tumorē, oculorum cauitatē, & talia, peruenire, nisi puru-
 lentos morituros, & pessimo statu constitutos. quod fit rupto apatē, & mi-
 nime expurgato pure, potissime q̄ rupto apatē in pulmone, actū est ptifici
 ex vicere ipsius, ptificū autē quis curauit? Dixit enim in cap. de vlcerebus
 pulmonis ipse Aui. q̄ facta ab apatē, aut corrosione, impossibiles sunt cura-
 tionis, aut saltem sūma cum difficultate curantur. Quod dico, proter dicta
 ipsius in capite de signis periplemonie. vbi habet, q̄ si mundificatur in 40.
 diebus bonum. nec expolitōnē gētilis ibi, quod intelligatur per resolutio-
 nē, accepto, nō est enim visa pulmonia expurgata per screationē abiq̄ pure
 tandiu prorogari. potissime cum Aui. protulit illa verba, post hec. Et spu-
 tum quando fit saluosum dulce, iam fit empima. Sequitur verbū prece-
 dens, & si mundificatur in 40. diebus bonū. Ergo ad ingenium excitandū,
 ambas obtulimus positiones. Est altera, quod apostemate rupto, pessimū
 statum purulentorū describat per signa istius textus, qui purulenti vt plu-
 rimū moriuntur, & in ptificū perueniūt. Optimū autē statū, describet infra
 eo textu. hi vero potissimū supersunt. Prima opinio est, cui magis herre-
 mus, q̄ apatā suppurata harum sediū, que multū differunt rupturā, puta
 ad 40. aut sexagesimū diem conducant ad pessimū statum, & habeant oīa
 & potiora signa huius textus. Procedam⁹ ergo iam ad verificatiōnē signo-
 rum positōrum in litera. & primū est febris que non dimittit. Oī quod iu-
 stum est enodare, cuius generis sit illa febris. Gal. describit ipsam ethicam.
 & sic verificat illam contingentiam q̄ calidiores sint in nocte quam in die.
 Primo dicimus, ipsius febris assiduitatē fundari in permanentia & ascen-
 su vaporū ex pure ipso. qui cor ipsum tangūt. secundo ex mala euētatione
 cordis, ob nocumētū pulmonis. Sed prima est p̄cipalis, alias oēs asmatici
 febrilent, quod tamen falsum est. Dico. 2. q̄ & si Gal. in presenti cōtō. halia
 9. theori. cap. 2. rasi⁹. 4. continentis, dixerint hanc febrē ethicā esse. & potissi-
 me que ptificū insequitur. q̄ arabes subtilē vocāt, aut quia exilis est ad ta-
 ctū, aut q̄ corpus attenuat, & tabidū reddit. verisimilius est, hanc febrē, esse
 putridā humoralē, reducibilē ad humorē. cuius est illud pus. cū causa ipsi⁹
 sic vapor putridus. Verū extat, q̄ tota rō pendet, si calor cordis et mēbrorū
 prop̄si, finito eo pure, sit fact⁹, aut fiens. Vnde si expurgato pure, quis eua-
 dit nulla curatione adhibita ad factū calorē, cū nō p̄maneat, cur non credā
 prioribus tēporib⁹ putridā esse: & huic proposito, alludit ea s̄nia Aui. in c.
 de signis

de signis ptifis cū dixit. que fit vehemens cū cibo in nocte secundū partem. qđ verbū (secundū partē) legitur castigata litera. secundū modū, quo scilicet vehemens fit cū eo, febris ethica. Quasi dicat, esse similitē ex diurnitate, & gracilitate ad quā ducit, ipso corde sic intēperato, & tñ qđ vere ethica nō sit. Quod tamen nō cōtradicit, qđ etiam ex cibo super caletiat, quia hec humoralis, non habet copiā vaporū defusorum ad totū. vt maiori ipsorū calore, iis, qui ex cibis minime percipiatur. Verisimilius est tamen, sepe ipsā ethicā esse. & si possibile sit, ābas cōplicari. potissime si dispōnes precessere ad id disponentes. puta catarii diutini, corporis gracilitas, paterna obligatio. De quo, genti in extrauagantibus fecit propriū dubiū. et cuius mēbri apostema, citius cōmitetur ethica febris, & cuius mēbri humidi penuria, celerius dignitate lesa cōpareat, & si intermitens febris complicatur, que de terior sit, si quintana, aut similis, none hec scripta sunt. 10. de morbis curandis. libro de tabe, primo epidimiarū & aliis locis. Fit autem ea febris validior in nocte, qđ exicatis mēbris ethici, & ipso calore sopito, transitu alimēti ea hora ad ipsa membra, excutitur calor, presentia humidi & vigorosior fit, antea minime imprimente, admodū ignis in cineribus latitantis. Ob quod etiā post quencūq; cibū ad horā vnam, ea parte magis rorida arrepta a membris, ille effectus videbitur. & si in nocte. ob copiā alimonie digeste ad mēbra, ac vt minime distracti ad externa spectacula, nostros conquestus plus percipiamus, libro de motibus dubiis, clarius percipitur. nec in presenti conferā manū, cum A ueroi. qui coliget. 4. sic mordet Gal. de illo exēplo irrorate calcis. nec cogor dicere, quā prōptius ethici ex cibo calefiunt, aliter febrientibus, potissime si cibis liquidis subtilibus reficiantur, vt sui moris est, morbo minante ruīnam. prima. 4. sat discussimus publice legendo eum passum. Est aliud signum. sudoris copia, de quo breuiter duo punta. qualiter ad sudandū prōptius se habeant in somno, & quare purulenti adhuc aptius. Est igitur caloris naturalis vnio, & fortificatio, quo fit, vt humor, qui aliquali crassitie euaporationi innobedit, atenuatus magis, difflari non phibeatur. cedatq; superfluū qđ poris continetur, noue alimonie digeste, ac cū calor in exterioribus, non sit eo tempore acutus, potius sensibilibiter, qđ occulte difflatur. Ob quod A ui. 2. primi de somno. qđ oēs cohibeat fortes vacuationes, nisi sint ad partes cutis, nec obstat tempore vigilię, ambitū totius magis expurgari, id enim occulta difflatione intelligit, cū materia. ob sui subtilitatē obedit. ob qđ ibi A ui. sudorem nāq; efficit somnū. fm modum exuberantis materie. Hoc est circa materiā, que sic habūdat, vt occulte nō posset vacuari. Hoc aut in purulentis & ptificis fit ob dibilitatē cōtētine vt humiditates nō regantur a natura. ea enim est altera causarū vacuatiōis a toto, primo huius & 4. Aph. & secūda. 4. & sic Gal. in presenti. exficat nāq; alimentū ipsū, bona parte sup calfacta, ac in vaporē dissoluta. Sed adhuc

non

nō tetigim⁹ causā principalē, cur in nocte purulēti prōptius sudēt. q̄ rogo, audias, nā sic est illud familiare signū, vt iplo solo ptificos pronūtiē, & non decipiar. Est igit̄, q̄ inspirent cū difficultate, eo q̄ tales passiones vehemēti⁹ vrgeant in nocte. 1. apho. cōt. illius paroxisimos. Cū igit̄ sic pessimē inspirēt. tota ea pars vaporū, que in vigilia respiratione expellebat, nō sic expurgata. accidit, vt versus alias vias expulsionis a natura dirigat, & apti⁹ ad sudorem. ex quo illa litera A ui. in. 2. quart. cap. 68. de causis sudoris. in qua habetur, vt somnus faciat plus sudare vigilia, quia in somno, nocumentum anhelitus est parū. corrupta est, & legitur prauū. quia semper ob laborem sudamus. ob qd̄ raro in somno sudamus, quin prius solertissima natura, aliqd̄ laboriosum obiiciat fātalma. vti p̄ pulchrā formam ad venerē excitat. q̄ causam apprecia. Est aliud signū. maxillarū rubedo. de quo sat fuse, scripsi. 2. pri. qd̄ ex difficultate anhelitus, vt intibicinibus. a scēsu vaporū, ac tussi, integrat. sicut de vnguiū gibositate, ibi satis late. est igitur in summa talis simpthomatis causa, carnis cōsumptio sub vnguiū lateribus, vnde gibosi seu curui vident̄. ac ob calidū ipsum exacutū. Quare aut̄ illa caro, que digitis subest, celerius cōsumat̄, est, q̄ ille tales partes vehemētius calefiūt, vt in presenti textu. & nō solum talia loca immo que in raseta sunt, & demū vbicunq; arterie ipse magis patule offeruntur. quia illa sopita caliditas, ob humorē illarum partiū magis viuificat, & crescit. ad quid aut̄ iuuet earū partium balneatio, alibi videbis. aliquid inuenies p̄ A ui. 2. tert. de spasmoinanitionis homogeneū huic proposito. Sed cur p̄ excellentiā, digiti & potissimū pulpe interiores magis ardeāt, nondum expressum. visum fuit mihi, ethici calorē tantū igneo calori vicinari, vt minime a natura gubernatus, ad extrema semper inclinetur diffudi. ob qd̄ in mortuis dū primo absoluitur anima, & si immediate frigidi essent, calor totum occupat corpus, profiliēs e carcere simul cū anima. facitq; ad illū calorē ingentiozem, vt p̄ pulsus ad digitos, nō vltra diffusus, ibi vniatur. Sentitur aut̄ in pulpis magis, quia partes humidiores, itē quia parstēperatior, & oium facile tēperatissima, videndū. 1. pri. ob qd̄ intemperie, magis afficit̄ in sensu caloris. ex quibus oibus integre eris satisfactus. Tumor aut̄, qui pedib⁹ succedit. p̄ suppositis causis de quib⁹ in principio hui⁹ secūdi diximus. p̄det, q̄ iecur, his mēbris lesis cōpatiat̄. vidēdū plurib⁹ locis & clare. 10. ter. p̄ A ui. cap. de signis permutationis periplemonie, ad empima. quod ego infrate quodā dñico plane viclidum sub preceptoribus virebā infirmos. Pustularū autem q̄ circa corpus erūpant. causam assignat Gal. q̄ pus collectū in corpe, dero des cutis ptes, tales pustulas seu vlcerationes faciat. sed i veritate cū reuerētia Gal. si istud pus text⁹ hui⁹, adhuc sede ipsa affecta cōtinet̄, nō video vnde i pustulas prumpat. nisi ea pte cutis, q̄ finitima est tali apostemati. credere ergo, santi⁹ dixisse, ex calore incēso, defectisq; coctionib⁹ hūiditates

acies cum alimonia transire, que in partibus variis corporis pustulas generent. ad instar hidropicorum, quibus pustule non sanatur ex Hip. & hi, forsam tales sunt, cum publicum pedum habeant tumorem. Facile est deinde verificare reliqua signa textus, ob quod supersedeo. dempto quodam, de quo. & si Hip. in presenti non faciat mentionem, Aui. sic. in cap. de empimate. & est quod sermo horum est velox. ita ut vulgus notet per loquelam plurimam, & velocem, ipsos ethicos. causa est, quia dum loquimur, non atrahimus aerem, immo expellit percussus ad epiglottum. cum igitur hi empici male inspirerent, velociter sermonem, quasi inde celerius inspiraturi. & est causa singularis. que &c.

Quecumque ergo suppuratio diutius immoratur: talia habet signa: quibus admodum credere convenit. Quecumque vero brevior est his indicatur signis: qualia inter initia existunt & item si eger difficiliter spiret. **SAL.**

Recte dixit credendum esse diuturnioris inditiis suppuratiōis, adeo enim valida sunt potestate, ut nullam de se relinquat ambiguitatem. Breuiorem vero cognoscendam esse ex inditiis antea predictis ea vero sunt rigor, febris, pondus, & si quod ex dictis a suppuratiōe existat diutina & si eger difficiliter quam antea spiret, id vero accidat necesse est, propter angustiam pulmonis, quotiens pus inanes thoracisprehendat sedes. **GLOSA.**

Gal. sententia in hoc cōt. illo passu. (id vero accidit.) clare fundat, hos purulentos difficiliter inspirare, propter angustiam pulmonis, quotiens ipsum pus inanes sedes thoracis occupat. quod si bene cōtemplemur, purulentos illos dicemus, qui pus iam vacuo pectoris fufum habent. quod minime, apostemate non rupto locum habet. ut sit distinguere, inter purulentos iam diuturnos & brevioris temporis. Sed tunc oportet memorari, eorum que supra quesuimus eo textu. (cōsiderari oportet.) an illa signa poteris, rigoris, & febris, etiam apostemati rupto quadrarent. pure iam disperso ad pectus. ob quod semper desiderantes veriorē sequi sententiam, clarius est dicere, ante apostematis rupturam, hunc textum loqui. nec verba Gal. in calce istius cōt. citata in principio glose, omnino pugnant. nam dicit pus occupare inanes sedes, adhuc contentum in pleura versus cavitatem, quod coartat magis pulmonem, alio apostemate, quod paulatine resoluitur, quia suppuratum, sub maiori tumore cōservatur, exiguo de humore expurgato. Ob quod dicimus Hip. mentem hanc esse, ex cōditione humorum his sedibus contentorum, aliisque circumstantiis, apostemata que suppurant, in varios differri terminos, ut supra promissum fuit. que igitur indistantem terminum differuntur, sic certe, & liquido, muniuntur omnibus signis narratis precedenti textu, ut ipsis perpenfis, non sit dubitare, talem purulentum esse. imputareturque Hip. ad defectum, si omnes purulentos crederet talibus signis predictos, ob que, ait, & si de visis priori narratione, etiam brevioris temporis purulentos, committeretur signum aliquod, uti appetitus prostratio, tussis cupido, cum sputi priuatione, nequaquam omnes ad ita viciosum statum veniunt,

vt vngues curuētur, cauent oculi, pedes tumefiāt, immo ea, potius p̄t̄iā, quam emp̄ima indicant. Sed recētiore purulentos, cognosces per illorum trium signorum, que principium collectionis indicarunt, & firmiter, visa magna inspirandi difficultate. de qua Aui. in cap. de signis permutationis pleureſis ad emp̄ima ait, cum non mundificatur in. xiiii. diebus, iam permutatur ad collectionem. & significat ipsam, duplicitas anhelitus, & conſtricio ipsius, & duplicitas apud dilatationē qui anhelitus duplicatur, sicut in puero plorante. ex dolore intercipientē dilatationē, & magna euentandi necessitudine. sicut de caprizante, aut martelino pulsu, alias habet videri. Hec autem euentandi necessitudo, magis cōfigurata est calidis materiis, que disponunt ad celeriore suppuracionem. ideo hoc signū adiecit. sicut forsati signum de rigore & febre. Illud namq; de pondere loco doloris, nō videt̄, cur frigidioribus apostematibus suppurandis discōueniat, nec minus alia duo priora. cum alias, non esset signū, quod principium suppuracionis significaret in frigidis. sed sufficit Hip. q̄ ad signa tot, & sic publica, non perueniunt, nisi qui assiduitate febris fere ad tabem conducuntur. quod prolixum spatium desiderat, quale frigidioribus apostematibus congruit. Ob quod Thadeus temperet sententiam suam. quare &c.

Que vero citius ac tardius rūp̄itur : talibus cognoscat̄ signis oportet. Si dolor inter initia extitit: item difficultas spirandi : nec non tussedo atq; etiam sreatio perseueret vigesimo die expectari aut etiam antea ruptio- nem oportet. Si vero continentior fuerit dolor & alia omnia in his fuerint ex rōne postea expectari oportet eruptionē. Sed preire necesse est & dolorē & spirandi difficultatē & sreationē anteq̄ pus excernat̄. **SAL.**

Ex quibus vt eruptionis periculū immineat suppuracionis ex his ipsis inditiis vt celerius id accidat cognoscas licebit. Ea sunt dolor difficultas spirandi, tussedo, & sreatio. Si igitur continenter & vehementer infestent, celerem fore significant eruptionem. Si vero non cōtinenter affligant nec vehementer, diuturniorem. Ceterum necesse est deroso obuolunte pus corpore ab acre eius dolorem fieri ob id ipsum. Porro tussedinē & sreationem, quia sanies quedam tenuior obductum penetret corpus. Spirant vero difficulter etiam propter vniuersam corporis conditionem, sed precipue preter accidentem dolorem. **G L O S A.**

Ruptio iudicat suppuracionem, sicut vacuatio commotionem. vt parum post talia, differatur. ob quod suo modo, eadem sunt signa que suppuracionē & ructionē significant. vt que denuntient citiorē suppuracionē, sic & celerem ructionem. secus que tardam, vtroq; modo. Litera ergo antiqua, nō prosequatur, nisi apostemata celerioris ructione. puta ante. xx. diem aut in ipso, quia talium suppuracionē indicauerat. Aiebat ergo, si difficili anhelitui, cū infirmus notabiliter incipit screate, dolor augebat, signū est p̄mutationis

mutationis ad pus. Quia rationabiliter cū scire inceptisset, dolor habebat remitti, humore minorato. si igitur nō, id est, q̄ ebullitione & puris generatione dolor intendatur, iusta sententiam veteris, q̄ bene de pinxit Aui. de signis permutationis pleuretis cū ait. & significat initium eius in ascensione vehementia doloris prius. i. illius doloris intensio qui prius erat. Si igitur cito ad pus vertitur, cita erit ruptio. Quia tamen prestātius est cū veritate, sententiam facere generaliorē, inde litera noua ambobus motiuis satisfacit scilicet, qualiter ruptio dignoscenda venit, & que. 20. die, & que tardior fiet. Que sententia videtur clare fundare, apud ipsum, nondū rupta fuisse apāta de quibus precessit sermo. & si illa signa diuturne collectionis, plane ruptis congruāt. Quod totum singulariter Aui. in cap. de signis permutationis pleuretis cū ait. & ruptura saniei si est in die septima est ex eis que raro nominantur. sed rupture post illud vsq; ad. 20. & 40. & 60. tunc suddit ad propositum totius nostre litere. & quanto fiunt accidentia collectionis vehementiora, erit eruptio velocior. Et quanto fuerint lēta magis, erit eruptio tardior. Et proprie febris existens de sūma accidentiū, quod verbū Aui. & proprie febris obscurem est. Et vult dicere, q̄ in collectionibus que tarde suppurantur, febris est lena. que febris, est de sūma accidentiū. hoc est, q̄ illa febris est accidentalis. quia ob humoris crasiciem, solum pro tempore intē se putredinis. Sed circa signa celerioris ruptionis, potest dubitari. qualiter screatione perseuerante non fit mundificatio, que seuret a suppuratione, dic, quia id quod expuitur nō est laudabile, ac non screatur, quod sit notabile, & post. 14. diē, adhuc perseuerat screatio, que scilicet nō mundificat, q̄ oia summi possunt ex Aui. cap. citato. Nam si omnino cum tussu, doloreq; intenso, moxq; a principio aparente, screatione priuarentur, potius preueniret morte suffocatiōis, quam in collectionē apā colligeretur. Notādo etiam, q̄ cum perfecta coctione, oio accidentia in hoc morbo delitescant, q̄ si tussedo perseuerante screatione permanet, non est illa screatio que mundificet, sed q̄ suppurationē minetur. Cum igitur ex. c. Aph. cōtō illius atheano habito. Ac aliis locis, plane colligatur, seu ū morbū naturam diu non tolerare, talis se offert iste, cui mox a principio intensus dolor, inspirandiq; difficultas, ac reliqua in sunt, ob quod ruptio que instar crisis est, nō in multum differetur, iusta acutorum morborū conditionē. Dicit deinde autor. Si vero continentior fuerit dolor, hoc est leuior. Sic enim cōtinens in moralibus dicitur temperatus, Sic & alia accidentia sunt remissiora, oportet ruptionem magis prorogari. Sed si talis pleureticus aut similis expers sit aliquo tempore accidentiū acumine, saltim accedente suppuratione, impossibile est talia que narrauit non preire, nā iusta sententiā Hip. circa ipsius puris generationē. fiunt dolores & febres. Notaturq; deinde, illā screationem non esse necessario puris, nam talis manifestior erit ipso apāte rupto.

Sed

Sed expellitur ille humor, qui coctionem patitur, & promptius deponi potest. morborum ergo properantium crisis non est tarda, nec tardorum velox.. quare &c.

¶ Hi vero potissimum supersunt: quos febris eodem dimiserit die post eruptionem: ac cibum citius appetunt. **SAL.**

Hic sermo ois ab hac incipiēs dictione totus p̄spicuus est. si in aīo existūt ea q̄ sunt antea p̄scripta. Omittēs igit̄ eū, ad p̄xima venio. **G L O S A.**

Principiū glose nostre super hoc textu, quando q̄ uidē litera hec recēs sit succinta, Gal. q̄ etiā adeo breuiter se expediuit, erit, antiquā literā textus apponere, vt inde clarior fiat sententia ipsius autoris. sic igitur habet. Et quos febris in die rupture dimiserit, eos euasuros enuntiabis. tum ipsi cibum appetunt, & non sitiunt, & modicum & coniunctum est quod egerūt, pus quod eicitur album est & lene & per totum equale & sine labore. & cum modica tussi, & in breui sanantur. prope hos sunt qui proxima signa signis horum habuerint. Quos autē febris in die rupture non dimiserit & quasi furtiua postmodum inuaserit & afficiuntur siti & fastidio cibi, & egerunt molle & pus quod iactant liuet, & viret & flegmati admixtum adq̄ spumofum, his signis pertractis perituros non dubitabis. qui vero quedā horum & non omnia habuerint, eorum quidē hi moriuntur, hi vero in vita manebunt, vtriq̄ tamen difficilem exitum consequentur. Hi tamen tuo prouidenti iudicio discernentur. hec in antiqua litera. Si memores sunt illius sc̄eationis biliose puri associate, qua visa in. vii. die, ad. xiiii. mors promittebatur. non erat eam preterire legem, nisi bonum aliquid illi acciderit. & quali bono cauebatur ea sic destinata mors, haud pigre adiecit eo textu. bona vero talia sunt. quam seriem compleuimus ex antiqua litera. non secus profecto in presentiarum, prepositis morosis ac celerioribus ruptionibus ipsorum suppuratorum, signa addit, quibus releuandos a morituris dignoscere valeamus. & licet pro iuuenibus antiqua litera quatuor partes habeat, vt prima penes omnia inditia salutis, infallibilem salutē p̄mittat, deinde per recessum aliquem ab illis signis, aliam valitudinem tenuiorem. Deinde in signis malis, alios duos gradus, alterum indubitate mortis, alterum vero sic dubie sortis, vt si supersit, per varia rerum discrimina portum consequatur. Hippo. si gaudemus breuitate, sufficiat nobis recens traductio, que duas habebit conclusiones. alteram expressam, pro releuandis, si inquam febris eodem die post eruptionem dimiserit, ac cibum citius appetant, quam solebant. alteram subintellectam oppositam huic, pro morituris, sub contrariis significationibus. Pro prima igitur cōclusionē, sic talis ratio. vbi certificatur, morbum recessisse, viresq̄ naturales ad pristinum restitui statum, est salus firma ac indubitata, sed febrem dimisisse, & appetitum inualescere, id indicat, igitur. nam potuit appetitus reui

uiscere, nec inde bonum absolute promittitur, cum inde fortius abstinent. Iuxta sententiam Hip. in. 2. apho. potuitq; morbus recedere, sed forsam si mul & vita chadmice. vt alias ostensum est. Vtrunq; tamen non fallit. si morbus recedat, & virtutes restituant. q; si prefactis duobus signis, addas que sentit vetus litera, quid firmitus? Sed quid significet, febrem post eruptionem cessasse, secundo si id, est possibile. ille Thadeus dicit. significare completum dominium nature super materiam morbi, quam suppuraui complecte. vnde expulsa ad cavitatem thoracis, non mansit aliquid humorale in particula sub malicia aut corrosione, ita q; bona caro mansit in parietibus & fundo vlcis. sic ille doctor. sed liceat nobis parum cum ipso manus conferre, & primo aut sentit, illud completum dominium nature esse, quo ad vim expulsuam, aut alterantem. non primum, quia expelli pus ad cavitatem thoracis, non representat completam, immo truncatam ipsius virtutis potentiam. Habet se enim illa permutatio, ad instar crisis permutatio- nis. si alteratiue, id non est sufficiens fundamentum, vt febris cesset. nam secundum ipsum. 2. apho. ac aliis locis. in statu morbi salubris materia est plene cocta, nec tamen ideo febris cessat. alias ille morbus esset absq; declinatione. dacto q; secundum ipsum sit remissior, & morbus minor. vnde illa autoritas Gal. 3. artis parue. digestio facit cessare putredinem. exponitur ab ipso de propinqua potentia, sic q; coctione, humor est pronus expelli, quo expulso cessabit ipsa putredo. vnde ex eo colligimus, non inde cessare febre. sed victoria que est nature, ceteris paribus super humore vnico loco comprehensio, est adhuc imbecillior. Videndum primo de differentiis febrium. nam & si pus in apostematibus sit eiusdem rationis ad venarum putredinem saltem in significando, & aliis considerationibus, ibi tamen habetur, ppter materiam esse magis conculatam vno loco, minus vinci a calore naturali. Quod ergo plus ad febris absentiam, posset facere pro parte illius doctoris, esset expulsio illius puris ad locum spaciosum, vt idem non se iuuat tantum in euaporatione. nam quia factum pus sit, non absoluit inde a febre. ex sententia veteris. magis quam facta sanie, ex illo verbo magis, q; enim vlcus mansit bene modigeratum, pure optime cocto expulso, certum est. Sed id non conducit, nisi q; vlcus sit facile curabile, & inde, morbus alius peior non succedat. sed ad absentiam febris, parum, talia pro ipsum aducta conducunt. Sed tunc merito, totam istam impugnationem in thadeum, conuertes in Hip. sic q; nulli releuando, sit possibile absolui a febre tam cito. potissime cum puris mundificatio, etiam in releuandis duret per. xl. dies. & sic supra citauimus Aui. cap. de empimate. non negare talibus carnes, & si febriat, quia tota salus est in mundificatio pure, qd non fit ipsa virtute defecta. Idem Aui. 2. pri. in cap. de signis apostematum. in verbo cum aperiet apparebit febris ppter exitum materie. & est rationi consentaneum, cum tunc liberiore habeat euaporationem. Sed oppositum